

Landelijke Kwalificaties MBO

Natuur en groene ruimte 3

Crebonummer:	97250
Sector:	Voedsel en leefomgeving
Branche:	Groene ruimte
Cohort:	Cohort 2009 - 2010

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Deel A: Beeld van de beroepengroep	4
Deel B: De kwalificaties	5
1 Inleiding	5
2 Algemene informatie	5
2.1 Colofon	5
2.2 Formele vereisten	6
2.3 Typering Beroepengroep	7
2.4 Loopbaanperspectief	8
2.5 Trends en innovaties	9
3 Overzicht van het kwalificatiedossier	11
4 Beschrijving van de uitstromen	13
4.1 Vakbekwaam hovenier	14
4.2 Vakbekwaam medewerker groenvoorziening	16
4.3 Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer	18
4.4 Vakbekwaam medewerker land, water en milieu	20
4.5 Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf	22
5 Beschrijving van de kerntaken	24
5.1 Kerntaak 1: Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving	24
5.2 Kerntaak 2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving	26
5.3 Kerntaak 3: Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied	28
5.4 Kerntaak 4: Draagt zorg voor publiek en omstanders	29
5.5 Kerntaak 5: Draagt zorg voor gasten	30
5.6 Kerntaak 6: Organiseert en begeleidt werkzaamheden	31
6 Totaal overzicht proces-competentie-matrices	32
6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving	33
6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving	35
6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied	36
6.4 Proces-competentie-matrix Kerntaak 4: Draagt zorg voor publiek en omstanders	38
6.5 Proces-competentie-matrix Kerntaak 5: Draagt zorg voor gasten	39
6.6 Proces-competentie-matrix Kerntaak 6: Organiseert en begeleidt werkzaamheden	40
Deel C: Uitwerking van de kwalificaties	41
1 Inleiding	41
2 Uitstromen	41
2.1 Vakbekwaam hovenier	42
2.2 Vakbekwaam medewerker groenvoorziening	92
2.3 Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer	144
2.4 Vakbekwaam medewerker land, water en milieu	189
2.5 Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf	254
3 Certificeerbare eenheden	281
Deel D: Verantwoording	282
1 Inleiding	282
2 Proces- en inhoudsinformatie	283
2.1 Betrokkenen	283
2.2 Verwantschap	284
2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier	285
2.4 Discussiepunten	286
2.5 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	288
3 Ontwikkel- en onderhoudsperspectief	289

Inleiding

Voor u ligt het kwalificatiedossier Natuur en groene ruimte 3. Dit dossier bestaat uit een aantal onderdelen.

In deel A wordt voor alle geïnteresseerden een korte omschrijving gegeven van de beroepengroep en de taken die de beroepsbeoefenaar zoal uitvoert en de competenties die hij/zij daarbij nodig heeft.

In deel B, de kwalificaties, worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven. Deze eisen geven samen weer wat de gediplomeerde moet kunnen als hij/zij op de arbeidsmarkt start.

In deel C wordt een uitwerking gegeven aan hetgeen in deel B is gesteld. Deel C is zowel inhoudelijk als methodologisch aan deel B gekoppeld, er is een 1-1 relatie tussen respectievelijk de kerntaken, de proces-competentie-matrices en de daarin opgenomen werkprocessen, de certificeerbare eenheden met deze entiteiten in deel C.

In deel D wordt verantwoording afgelegd over de totstandkoming van dit kwalificatiedossier. Ook vindt u hier de verwijzingen naar het voor dit dossier relevante bronnenmateriaal.

Hieronder vindt u de grafische weergave van de relaties tussen de verschillende elementen van dit kwalificatiedossier.

Deel A: Beeld van de beroepengroep

Beeld van de beroepengroep

Het in dit kwalificatiedossier beschreven diploma voor Natuur en groene ruimte 3 is onderdeel van de beroepengroep van groene ruimte.

De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte coördineert aanleg en onderhoud in een bos of een natuurgebied, een plantsoen, recreatieterrein, in tuinen en aan waterpartijen. Hij voert ook zelf aanleg en onderhoud uit. Hij doet dit in dienst van een overheidsorganisatie zoals Staatsbosbeheer, een stichting, waterschap of een bedrijf, bijvoorbeeld een aannemer of een hoveniersbedrijf. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf werkt vooral bij recreatiebedrijven of –organisaties, bijvoorbeeld op een camping.

In dit dossier worden vijf uitstroomrichtingen beschreven. Dat zijn naast die van vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf, de kwalificaties van vakbekwaam hovenier, vakbekwaam medewerker groenvoorziening, bos en natuurbeheer en land, water en milieu.

De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte kan bijvoorbeeld worden aangesteld in uiteenlopende beroepen zoals hovenier, terreinmeester, groenvoorziener, wijkbeheerder, machinist, bosbouwspecialist, boomverzorger, medewerker land- water en milieu, medewerker recreatiebedrijf of servicemedewerker interieurbeplanting.

Werkzaamheden

De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 voert aanleg- en onderhoudswerkzaamheden uit, zowel handmatig als gemechaniseerd. Hij werkt in tuinen, plantsoenen, bos en natuurgebieden of recreatieterreinen. Werkzaamheden kunnen verder te maken hebben met cultuur- en civieltechnische werken, waterbouwkundige werken, waterwinning, zuivering afvalwater of sportterreinen. De aard van het bedrijf is uiteindelijk bepalend voor zijn precieze taakomschrijving. Op een recreatieterrein begeleidt de vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf activiteiten en treedt hij op als gastheer. Zijn werkzaamheden betreffen zowel groenonderhoud als onderhoud aan gebouwen en voorzieningen. Optreden als gastheer en het begeleiden van activiteiten kan ook onderdeel zijn van de werkzaamheden van de vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer.

Veel werkzaamheden komen voor de verschillende uitstroomrichtingen overeen. De beroepsbeoefenaar moet voor zijn werk verschillende machines, apparaten en gereedschappen kunnen bedienen en onderhouden. Hij geeft anderen begeleiding op vaktechnisch gebied. Hij heeft contact met de opdrachtgever en coördineert ook werkzaamheden. Hij ziet daarbij toe op kwaliteit, voortgang en veiligheid en op gebruik van gereedschap en persoonlijke bescherming.

Werkwijze

Een beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 is iemand met affiniteit voor groen en buitenwerk. Hij voelt zich verantwoordelijk voor natuur, veiligheid en milieu. Beheer betreft vaak niet alleen groene elementen, maar ook bebouwing, verharding, sportvoorzieningen en civiele werken. Bovendien zijn er ontwikkelingen op het gebied van automatisering en kwaliteitszorg. Dat vraagt deskundigheid en flexibiliteit. Afhankelijk van de omvang van een bedrijf werkt de beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte meer zelfstandig of in een team. Hij begeleidt dan anderen en spreekt ze ook aan op hun werkhouding. Hij heeft dus een bepaalde verantwoordelijkheid. Hij is verder ook beleeft in de omgang met klanten, opdrachtgevers en collega's.

Het dossier en de kwalificatiestructuur

Het kwalificatiedossier natuur en groene ruimte maakt deel uit van de kwalificatiestructuur Voedsel en leefomgeving in de sector Groene Ruimte.

Onderstaand schema laat de opbouw van deze sector zien.

Kwalificatiedossiers in de sector Groene Ruimte

Niveau 4	Natuur en groene ruimte 4	Milieu en ruimte
Niveau 3	Natuur en groene ruimte 3	
Niveau 2	Natuur en groene ruimte 2	
Niveau 1	Natuur, voeding en groen	

Voor een compleet overzicht van werkveld, karakteristieken en opleidingen verwijzen we u naar www.groenonderwijs.com.

Deel B: De kwalificaties

1. Inleiding

Voor u ligt Deel B van het kwalificatiedossier Natuur en groene ruimte 3. In dit deel worden op hoofdlijnen de diploma-eisen beschreven voor:

- *Vakbekwaam hovenier*
- *Vakbekwaam medewerker groenvoorziening*
- *Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer*
- *Vakbekwaam medewerker land, water en milieu*
- *Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf*

2. Algemene informatie

2.1 Colofon

Onder regie van	Kenniscentrum beroepsonderwijs bedrijfsleven Aequor.
Ontwikkeld door	Afdeling Ontwikkeling en Innovatie en sector Groene Ruimte.
Verantwoording	Vastgesteld door: het bestuur van Aequor op advies van de Paritaire commissie beroepsonderwijs bedrijfsleven van Aequor Op: 04-12-2008 Te: Ede

2.2 Formele vereisten

Diploma(s)	Vakbekwaam hovenier - 3 Vakbekwaam medewerker groenvoorziening - 3 Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer - 3 Vakbekwaam medewerker land, water en milieu - 3 Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf - 3
In- en doorstroomrechten	Voor instroom- en doorstroomrechten worden de wettelijke bepalingen aangehouden zoals vermeld in: <ul style="list-style-type: none"> • de Doorstroomregeling VMBO-Beroepsonderwijs (ministerie van OCW, 2003) • WEB: Wet educatie en beroepsonderwijs (Staatsblad 501, 31 oktober 1995) • WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, stb. 1992, 593)
Certificeerbare eenheden	
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Bron- en referentiedocumenten	<p>In dit kwalificatiedossier is gebruik gemaakt van het referentiedocument (Moderne) Vreemde talen en Nederlands.</p> <p>Tevens is in dit kwalificatiedossier gebruik gemaakt van het raamwerk Rekenen/Wiskunde mbo. Dit raamwerk is te vinden op www.fi.uu.nl/mbo/raamwerkrekenenwiskunde/welcome.xml</p> <p>Onlosmakelijk met dit kwalificatiedossier verbonden is het Brondocument Leren, Loopbaan en Burgerschap. De kwalificatie-eisen die in dit brondocument worden beschreven vormen samen met de diplomaverenisten in dit kwalificatiedossier de wettelijke basis voor het onderwijs. Het brondocument is te vinden op www.coördinatiepunt.nl</p> <p>De volgende beroepscompetentieprofielen vormen de basis voor dit dossier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vakbewaam medewerker hoveniersbedrijf, 24-06-2004 - Vakbekwaam medewerker groenvoorziening, 24-06-2004 - Vakbewaam medewerker bos en natuurbeheer, 24-06-2004 - Vakbekwaam medewerker land, water en milieutechniek, 04-11-2004 - Vakbekwaam groentechnisch medewerker recreatiebedrijf, 09-09-2004.

2.3 Typering beroepengroep

De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 werkt bij een arbeidsorganisatie van de overheid, bij een stichting of hij is werkzaam in de private sector. Hij verricht uitvoerende werkzaamheden in een bos- en/of natuurgebied en/of landelijk gebied, in de groenvoorziening, op een recreatiebedrijf, bij een waterschap, voor een aannemingsbedrijf of bij een hoveniersbedrijf. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 voert zijn werkzaamheden voornamelijk uit op locatie. Voorbeelden van locaties waar hij zijn werkzaamheden verricht zijn bos, natuurgebied, plantsoen, recreatieterrein, tuinen en water(partijen). Hij voert aanleg- en onderhoudswerkzaamheden uit, zowel handmatig als gemechaniseerd. Het betreft hier werkzaamheden in relatie tot het aanleggen en onderhouden van tuinen, groenvoorziening, bos- en natuurterreinen, cultuur- en civieltechnische werken, waterpartijen en waterbouwkundige werken, waterwinning, zuivering afvalwater, sport- en recreatie(terreinen). De aard van het bedrijf bepaalt waarop de werkzaamheden betrekking hebben. Daarnaast plant en organiseert hij de dagelijkse werkzaamheden en begeleidt hij functiegericht medewerkers.

Voor de vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf en de vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer geldt soms ook dat hij activiteiten begeleidt en optreedt als gastheer. Daarnaast verzorgt de vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer soms ook excursies.

De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte is klantgericht en stelt zich dienstverlenend op. Hij beschikt over verantwoordelijkheidsgevoel en draagt zorg voor veiligheid, gezondheid en milieu. Hij is initiatiefrijk binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied, waarbij hij rekening houdt met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hij kan samenwerken en van hem wordt verwacht dat hij zich in contact met omwonenden, klanten, opdrachtgevers, gasten, publiek en collega's weet te gedragen conform de maatschappelijk geldende normen en regels. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn werk en dat van de medewerkers die hij begeleidt.

2.4 Loopbaanperspectief

Met dit diploma kan de beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte worden aangesteld als hovenier, terreinmeester, groenvoorziener, buitendienstmedewerker, meewerkend voorman/wijkbeheerder, medewerker aannemersbedrijf, machinist, cultuurtechnisch medewerker, medewerker bos en natuurbeheer, bosbouwspecialist, medewerker land, water en milieutechniek en groentechnisch medewerker recreatiebedrijf, boomverzorger, servicemedewerker interieurbeplanting.

Middels scholing en/of ervaring kan de beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 worden opgeleid tot beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 4 en beroepsbeoefenaar milieu en ruimte.

2.5 Trends en innovaties

Hieronder worden enkele, voor de in dit kwalificatiedossier beschreven beroepen relevante ontwikkelingen beschreven. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de beroepspraktijkvorming, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (b.v. technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector). Deze ontwikkelingen worden beschreven om instellingen daarmee de mogelijkheid te bieden in de opleiding al rekening te houden met toekomstige veranderingen in de beroepsuitoefening.

Arbeidsmarkt en beroepspraktijkvorming	<p>Voor de gehele beroepengroep waarop dit kwalificatiedossier van toepassing is, geldt dat de vooruitzichten voor de werkgelegenheid gunstig zijn. Er is steeds meer aandacht voor groen en een grotere vraag naar ruimte om te recreëren en/of vrije tijd te besteden. De vrijetijdssector wordt vooral gekenmerkt door een groot aantal seizoenskrachten. Van medewerkers wordt een grotere mate van zelfstandigheid en deskundigheid verwacht. Dit biedt goede perspectieven voor vakbekwame medewerkers. Trends en ontwikkelingen komen tot stand vanuit de branche zelf of worden ingegeven vanuit een reactie op het consumentengedrag en het overheidsbeleid. Bedrijven investeren op dit moment in de ontwikkeling van hun eigen organisatie. We denken hierbij aan: investeren in VCA (VeiligheidsCertificaat Aannemers), ondernemersschap en opleidingen (bedrijfscursussen, deeltijdopleidingen, trainingen, etc.). (sectorbeleidsplan Groene Ruimte 2006-2009) De Paritaire commissie heeft geconstateerd dat er voldoende praktijkleerplaatsen beschikbaar zijn voor het voorliggende kwalificatieprofiel. Informatie over praktijkleerplaatsen is te vinden via Register leerbedrijven, www.aequor.nl.</p>
Wetgeving en regelgeving	<p>Toenemende wet- en regelgeving, ook op Europees niveau, maakt dat het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden complexer is geworden. De seizoensgebonden arbeid neemt toe doordat door wetgeving sommige werkzaamheden op bepaalde momenten moeilijk kunnen worden uitgevoerd. Dit leidt tot integratie van vakgebieden om werkgelegenheid te behouden. Van medewerkers wordt verwacht dat ze bij de uitvoering van hun werkzaamheden rekening houden met de wet- en regelgeving. Veranderende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden, milieu, persoonscertificering en veiligheidscertificering (VCA) stelt hogere eisen aan alle medewerkers. In sommige gevallen zullen medewerkers natuur en groene ruimte 3 over een spuitlicentie dienen te beschikken. Tevens is er een toename van wetgeving op het gebied van veiligheid en gezondheidsrisico's van voorzieningen. Dit heeft tot gevolg dat een deel van het onderhoud en controle van deze voorzieningen moet worden uitbesteed aan daarvoor gecertificeerde bedrijven/personen.</p>
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	<p>Marktontwikkelingen Tot dusver kenmerkt de sector natuur en groene ruimte zich door veel seizoensgebonden arbeid. Om het negatieve effect hiervan te beperken, vindt er steeds meer integratie van beheerswerkzaamheden plaats (groen, grijs en civiel). Er is een tendens naar het meer inhuren van uitzendkrachten. De consequentie is dat van beroepsbeoefenaars steeds meer flexibiliteit en bredere deskundigheid wordt vereist. Ook moet meer en meer rekening worden gehouden met bestaande infrastructurele voorzieningen; dit vraagt een meer nauwkeurige en gespecialiseerde aanpak van de werkzaamheden. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 krijgt in toenemende mate directer contact met de klant en/of publiek die meer kennis van zaken heeft en mondiger wordt. Dit vereist aandacht voor communicatie en gastheerschap van beroepsbeoefenaars natuur en groene ruimte 3 om op een correcte manier met doelgroepen om te gaan, in het bijzonder voor de vakbekwaam medewerkers bos en natuurbeheer, land, water en milieu en recreatiebedrijf. Soms begeleidt de vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer groepen, verzorgt hij excursies en houdt hij toezicht. Technologische ontwikkelingen Het gebruik van informatietechnologie/automatisering neemt sterk toe. Dit vraagt meer gespecialiseerde medewerkers. Bovendien worden er door deze ontwikkeling steeds hogere eisen aan de vakbekwaamheid van de medewerkers gesteld. Het accent van de werkzaamheden gaat meer en meer in de richting van het bedienen en onderhouden van machines waarbij techniek een belangrijkere rol zal spelen. Dit zal per subsector verschillen. Dit betekent voor de beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 dat hij meer technisch inzicht en technische vaardigheden nodig heeft. Bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen Het werken met kwaliteitszorgsystemen neemt toe; voor de beroepsbeoefenaar brengt dit</p>

	<p>met zich mee dat er volgens vastgelegde procedures moet worden gewerkt. De beroepsbeoefenaar dient als gevolg hiervan ook meer gegevens vast te leggen. Internationale ontwikkelingen De vraag vanuit het buitenland naar inzet van Nederlandse bedrijven neemt toe. Daardoor zal (met name in grensgebieden) van de medewerker kennis van een vreemde taal worden gewenst. Beroepsbeoefenaars krijgen ook te maken met de gevolgen van de klimaatverandering en maatregelen die daarmee samenhangen. Dit vraagt onder andere kennis van veranderende wetgeving.</p>
--	---

3. Overzicht van het kwalificatiedossier

Een kwalificatiedossier kan een of meerdere uitstromen bevatten. Met behulp van onderstaande matrix wordt, door te markeren welke kerntaken en werkprocessen de verschillende uitstromen gemeen hebben, duidelijk gemaakt waar de verwantschap tussen de verschillende uitstromen zich bevindt en waar uitstromen van elkaar verschillen.

Indien een dossier slechts 1 uitstroom bevat, wordt in deze matrix alleen het overzicht gegeven van de kerntaken en werkprocessen die bij deze uitstroom horen.

Legenda:

U1: Vakbekwaam hovenier

U2: Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

U3: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

U4: Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

U5: Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak	Werkproces	Uitstroom				
		U1	U2	U3	U4	U5
Kerntaak 1: Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving						
	1.1 Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden	x	x	x		
	1.2 Voert grondverzet uit		x		x	
	1.3 Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan	x			x	
	1.4 Legt water(partijen) aan	x	x		x	
	1.5 Brengt verhardingen aan	x	x		x	
	1.6 Plaatst bouwkundige elementen	x	x	x	x	
	1.7 Legt technische voorzieningen aan				x	
	1.8 Legt groen aan	x	x	x	x	
	1.9 Rondt de aanlegwerkzaamheden af	x	x		x	
Kerntaak 2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving						
	2.1 Voert bodemverbetering uit		x		x	
	2.2 Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen				x	
	2.3 Onderhoudt water(partijen)	x	x			x
	2.4 Onderhoudt verhardingen	x	x	x	x	x
	2.5 Onderhoudt bouwkundige elementen	x	x	x	x	
	2.6 Onderhoudt technische voorzieningen				x	
	2.7 Onderhoudt groen	x	x			x
	2.8 Onderhoudt gebouwen en voorzieningen					x
	2.9 Laat de werkomgeving verzorgd achter	x	x	x	x	x
Kerntaak 3: Voert beheerswerkzaamheden uit						

Kerntaak	Werkproces	Uitstroom				
		U1	U2	U3	U4	U5
en uit in bos, natuur en landelijk gebied						
	3.1	Voert inventarisaties uit			x	x
	3.2	Voert bosexploitatie uit			x	
	3.3	Voert flora- en faunabeheer uit			x	x
	3.4	Voert bodembeheer uit			x	
	3.5	Voert waterbeheer uit			x	x
	3.6	Verzamelt informatie				x
Kerntaak 4: Draagt zorg voor publiek en omstanders						
	4.1	Signaleert en handelt klachten af	x	x	x	x
	4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders	x	x	x	x
	4.3	Staat publiek te woord	x	x	x	x
Kerntaak 5: Draagt zorg voor gasten						
	5.1	Voert gastheerschap uit				x
	5.2	Signaleert en handelt klachten af				x
	5.3	Grijpt in bij calamiteiten en ongelukken				x
	5.4	Begeleidt activiteiten				x
Kerntaak 6: Organiseert en begeleidt werkzaamheden						
	6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden	x	x	x	x
	6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied	x	x	x	x
	6.3	Organiseert materiaal en materieel	x	x	x	x

4. Beschrijving van de uitstromen

In dit hoofdstuk worden de verschillende uitstromen van dit kwalificatiedossier nader omschreven.

De uitstromen welk deel uit maken van dit dossier zijn:

- *Vakbekwaam hovenier*
- *Vakbekwaam medewerker groenvoorziening*
- *Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer*
- *Vakbekwaam medewerker land, water en milieu*
- *Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf*

4.1 Vakbekwaam hovenier

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De vakbekwaam hovenier is werkzaam bij een hoveniersbedrijf.																																														
Typerende beroepshouding	De vakbekwaam hovenier werkt zeer zorgvuldig en precies. Hij moet voorzichtig met zijn omgeving omgaan. Hij dient te beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van de eigen werkzaamheden en die van zijn medewerkers. Hij moet vanuit zichzelf zorg willen dragen voor veiligheid, gezondheid en milieu. Van hem wordt verwacht dat hij zich in contact met opdrachtgevers/omstanders/derden/collega's weet te gedragen conform de maatschappelijk geldende normen en regels. Hij dient communicatief vaardig te zijn, klantgericht en hij is initiatiefrijk binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied, waarbij hij rekening houdt met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Om goed te kunnen werken met een team dient hij sociaal vaardig te zijn.																																														
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3																																														
Rol en verantwoordelijkheden	Afhankelijk van de omvang van het bedrijf werkt de vakbekwaam hovenier in teamverband en/of op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder of ondernemer. Hij heeft een uitvoerende en aansturende rol en is daarbij verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk en dat van de medewerkers in zijn ploeg, de gereedschappen en materialen, het toepassen van persoonlijke beschermingsmiddelen en de veiligheid op de werkplek. Hij is tevens verantwoordelijk voor de planning en de coördinatie van het werk.																																														
Complexiteit	De complexiteit van het beroep wordt met name bepaald door de volgende factoren: - grote diversiteit aan werkzaamheden; - specialistische kennis van uitoefening van het beroep; - aanwezigheid van opdrachtgever tijdens de uitvoering; - wisselende weersomstandigheden en invloed van seizoenen; - werken met uitzendkrachten; - mechanisering van werkzaamheden; - de sterke verschillen in werkomstandigheden per project; - communicatie met opdrachtgevers/omstanders/derden.																																														
Wettelijke beroepsvereisten	Nee																																														
Branche vereisten	Nee																																														
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands.</p> <p>De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt.</p> <p>De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.</p> <p>Nederlands</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Luisteren</th><th>Lezen</th><th>Gesprekken voeren</th><th>Spreeken</th><th>Schrijven</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>C1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B2</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B1</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr> <td>A2</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr> <td>A1</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> </tbody> </table>						Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven	C2						C1						B2	x	x				B1	x	x	x	x	x	A2	x	x	x	x	x	A1	x	x	x	x	x
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven																																										
C2																																															
C1																																															
B2	x	x																																													
B1	x	x	x	x	x																																										
A2	x	x	x	x	x																																										
A1	x	x	x	x	x																																										

	Rekenen en wiskunde				
		Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking	Verbanden
	Z2				
	Z1				
	Y2				
	Y1	x		x	
	X2	x	x	x	
	X1	x	x	x	x

4.2 Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening is werkzaam bij een groenvoorzieningsbedrijf of bij de buitendienst van een gemeente, waterschap of provincie.																																														
Typerende beroepshouding	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening dient te beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van de eigen werkzaamheden en die van zijn directe medewerkers. Hij moet vanuit zichzelf zorg willen dragen voor veiligheid, gezondheid en milieu. Van hem wordt verwacht dat hij zich in contact met opdrachtgever/publiek/derden/collega's weet te gedragen conform de maatschappelijk geldende normen en regels. Hij dient communicatief vaardig te zijn en hij is initiatiefrijk binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied, waarbij hij rekening houdt met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Om goed te kunnen werken met een team dient hij sociaal vaardig te zijn.																																														
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3																																														
Rol en verantwoordelijkheden	Afhankelijk van de omvang van het bedrijf werkt de vakbekwaam medewerker groenvoorziening in teamverband en/of op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder of ondernemer. Hij heeft een uitvoerende en aansturende rol en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk en dat van de medewerkers in zijn ploeg, de gereedschappen en materialen, het toepassen van persoonlijke beschermingsmiddelen en de veiligheid op de werkplek. Hij is tevens verantwoordelijk voor de planning en de coördinatie van het werk.																																														
Complexiteit	De complexiteit van het beroep wordt met name bepaald door de volgende factoren: - grote diversiteit aan werkzaamheden; - specialistische kennis van uitoefening van het beroep; - aanwezigheid van derden bij de uitvoering; - wisselende weersomstandigheden en invloed van seizoenen; - werken met uitzendkrachten; - mechanisering van werkzaamheden; - de sterke verschillen in werkomstandigheden per project; - communicatie met opdrachtgever/publiek/derden; - toepassen van de flora- en faunawet.																																														
Wettelijke beroepsvereisten	Nee																																														
Branche vereisten	Nee																																														
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands.</p> <p>De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt.</p> <p>De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.</p> <p>Nederlands</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Luisteren</th><th>Lezen</th><th>Gesprekken voeren</th><th>Spreeken</th><th>Schrijven</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>C1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B2</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B1</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr> <td>A2</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr> <td>A1</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> </tbody> </table>						Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven	C2						C1						B2	x	x				B1	x	x	x	x	x	A2	x	x	x	x	x	A1	x	x	x	x	x
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven																																										
C2																																															
C1																																															
B2	x	x																																													
B1	x	x	x	x	x																																										
A2	x	x	x	x	x																																										
A1	x	x	x	x	x																																										

	Rekenen en wiskunde			
		Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking
	Z2			
	Z1			
	Y2			
	Y1	x		x
	X2	x	x	x
	X1	x	x	x

4.3 Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer is werkzaam bij arbeidsorganisaties die eigenaar/beheerder zijn van bos en/of natuurgebied of bij bosaannemingsbedrijven. Als eigenaren en beheerders treden onder meer op bedrijven of organisaties zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Provinciale Landschapsstichtingen, provinciale landschapsbeheerorganisaties, particuliere eigenaren van bos, natuur en landgoederen en lagere overheden zoals gemeenten.																						
Typerende beroepshouding	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer dient te beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel waarbinnen aandacht voor en rekening houden met de kwetsbaarheid van natuur en milieu vanzelfsprekend zijn. Het is de taak van de vakbekwaam medewerker te kiezen voor optimale kwaliteit zonder dat de voortgang van zijn werkzaamheden in gevaar komt en de overlast voor publiek beperkt blijft. Hij werkt publieks- en resultaatgericht. Hij moet initiatief tonen en kunnen werken in teamverband. Hij dient communicatief vaardig te zijn en hij is initiatiefrijk binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied, waarbij maatschappelijk verantwoord ondernemen randvoorwaarde is. Om goed te kunnen werken met een team dient hij sociaal vaardig te zijn.																						
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3																						
Rol en verantwoordelijkheden	Afhankelijk van de omvang van het bedrijf werkt de vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer in teamverband en/of op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder, eigenaar of ondernemer. Hij heeft een uitvoerende en aansturende rol en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk en dat van de medewerkers in zijn ploeg, de gereedschappen en materialen, het toepassen van persoonlijke beschermingsmiddelen en de veiligheid op de werkplek en van de omgeving. Hij is tevens medeverantwoordelijk voor de planning en coördinatie van de werkzaamheden. Hij is in het veld het eerste aanspreekpunt voor publiek.																						
Complexiteit	De complexiteit van het beroep wordt met name bepaald door de volgende factoren: - grote diversiteit aan werkzaamheden; - specialistische kennis van uitoefening van het beroep; - het werken met zeer risicovolle machines en gereedschappen; - aanwezigheid van derden bij de uitvoering; - wisselende weersomstandigheden en invloed van seizoenen; - werken met vrijwilligers; - mechanisering van werkzaamheden; - de sterke verschillen in werkomstandigheden per project; - toepassen van de flora en faunawet; - communicatie met opdrachtgever/publiek/derden.																						
Wettelijke beroepsvereisten	Nee																						
Branche vereisten	Nee																						
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands.</p> <p>De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt.</p> <p>De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.</p> <p>Nederlands</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Luisteren</th><th>Lezen</th><th>Gesprekken voeren</th><th>Spreken</th><th>Schrijven</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>C1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>						Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven	C2						C1					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven																		
C2																							
C1																							

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spoken	Schrijven
B2	x	x			
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

Rekenen en wiskunde				
	Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking	Verbanden
Z2				
Z1				
Y2				
Y1	x		x	
X2	x	x	x	
X1	x	x	x	x

4.4 Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu beweegt zich in een breed werktein, zoals waterbeheer, cultuurtechniek, natuurtechniek en landschappelijke infrastructuur. Hij is in dienst van aannemers, waterschappen, ingenieursbureaus, cultuurtechnische bedrijven, gemeenten, rijkswaterstaat, provincie of loonbedrijven.
Typerende beroepshouding	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu dient te beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van de eigen werkzaamheden en die van zijn medewerkers. Hij moet vanuit zichzelf zorg willen dragen voor veiligheid, gezondheid en milieu. Van hem wordt verwacht dat hij zelfstandig, maar ook in een team kan werken. In contact met opdrachtgever/publiek/derden/collega's weet hij zich te gedragen conform de binnen zijn werkkring en binnen de maatschappij geldende normen en regels. Hij dient communicatief vaardig te zijn en hij is initiatiefrijk binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied, waarbij hij rekening houdt met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hij dient integer en klantvriendelijk, maar daarnaast ook resultaatgericht, prijsbewust en positief kritisch te zijn. In communicatie met derden dient de toon objectief en veronderstellend te zijn. Om goed te kunnen werken met een team dient hij sociaal vaardig te zijn.
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3
Rol en verantwoordelijkheden	Afhankelijk van de organisatie stuurt de vakbekwaam medewerker land, water en milieu veelal een klein team van medewerkers aan. Het meten, bemonsteren, inventariseren en controleren wordt veelal zelfstandig in het werkgebied uitgeoefend. Bij onverwachte omstandigheden dient hij juist te handelen en/of te beslissen of hij contact opneemt met zijn leidinggevende. De vakbekwaam medewerker land, water en milieu is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk, het op de hoogte zijn en het naleven van de wetten en regelgeving binnen het vakgebied, de veiligheid van zichzelf en die van zijn medewerkers en de veiligheid op de werkplek. Ook de zorg voor gereedschappen, materiaal en materieel behoort tot zijn taken. Hij is verder verantwoordelijk voor het werk van de medewerkers. Hij is verantwoordelijk voor de planning en coördinatie tijdens uitvoering van het werk. Hij heeft een uitvoerende, aansturende en controlerende rol.
Complexiteit	De complexiteit van het beroep wordt met name bepaald door de volgende factoren: - grote diversiteit aan werkzaamheden; - specialistische kennis van uitoefening van het beroep; - sterk verschillende werkomstandigheden per project; - mechnisering van werkzaamheden; - werkzaamheden zijn vaak onderdeel van grote projecten die meerdere werkteinren beslaan; - wisselende weersomstandigheden en invloeden van seizoenen; - wisselende en soms tegenstrijdige wet- en regelgeving; - werken en omgaan met diverse partijen; - communiceren met opdrachtgevers/publiek/derden; - werken in de openbare ruimte waarbij maatschappelijke verantwoording wordt verwacht.
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands. De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt. De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.

Nederlands					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven
C2					
C1					
B2	x	x			
B1	x	x	x	x	x
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x
Rekenen en wiskunde					
	Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking	Verbanden	
Z2					
Z1					
Y2					
Y1	x		x		
X2	x	x	x		
X1	x	x	x	x	

4.5 Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Algemene informatie

Context van de uitstroom	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf werkt bij bedrijven die werkzaam zijn op het gebied van dagrecreatie, verblijfsrecreatie of watersport.																																								
Typerende beroepshouding	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf heeft een op gasten gerichte houding. Hij voelt zich verantwoordelijk en draagt zorg voor veiligheid, gezondheid en milieu tijdens de uit te voeren werkzaamheden. Hij moet prioriteiten kunnen stellen bij de uitvoering van zijn werkzaamheden. Het is de taak van de vakbekwaam medewerker te kiezen voor optimale kwaliteit zonder dat de voortgang van zijn werkzaamheden in gevaar komt en de overlast voor gasten beperkt blijft. Hij waarborgt optimale zorg voor de gasten en de voortgang van de werkzaamheden. Hij staat voor de opgave af te wegen wanneer de leidinggevende moet worden ingeschakeld en wanneer zelfstandig kan worden gehandeld. De veelheid aan onverwachte werkzaamheden vergt een flexibele houding. Hij is weerbaar en assertief en heeft een correcte houding naar gasten. Om goed te kunnen werken met een team dient hij sociaal vaardig te zijn.																																								
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 3																																								
Rol en verantwoordelijkheden	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf werkt uitvoerend en op aanwijzing van de leidinggevende/ondernemer. Hij is verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van de werkzaamheden. Hij heeft een uitvoerende en aansturende rol. Hij is mede verantwoordelijk voor toepassing van de regels met betrekking tot gezondheid, milieu en veiligheid. Ten opzichte van gasten heeft hij een informerende rol. Hij heeft een dienstverlenende rol en handelt klachten af. Hij is er mede verantwoordelijk voor dat de gasten zich thuis voelen.																																								
Complexiteit	De complexiteit van het beroep wordt met name bepaald door de volgende factoren: - grote diversiteit aan werkzaamheden; - specialistische kennis van uitvoering van het beroep; - aanwezigheid van gasten en zorgdragen voor hun welzijn en veiligheid; - wisselende weersomstandigheden en invloed van seizoenen; - werken met oproepkrachten; - mechanisering van werkzaamheden; - communicatie met buitenlandse gasten; - onregelmatige werktijden.																																								
Wettelijke beroepsvereisten	Nee																																								
Branche vereisten	Nee																																								
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>Standaard is in onderstaande matrix uitgewerkt wat voor de startende beroepsbeoefenaar de eisen zijn voor de beheersing van het Nederlands.</p> <p>De (moderne) vreemde taal of talen zijn voor zover relevant voor de beroepsuitoefening uitgewerkt.</p> <p>De eisen voor rekenen en wiskunde zijn, voor zover relevant voor de beroepsuitoefening, uitgewerkt.</p> <p>Nederlands</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Luisteren</th><th>Lezen</th><th>Gesprekken voeren</th><th>Spreeken</th><th>Schrijven</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>C1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B2</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>B1</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr> <td>A2</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr> </tbody> </table>						Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven	C2						C1						B2	x	x				B1	x	x	x	x	x	A2	x	x	x	x	x
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven																																				
C2																																									
C1																																									
B2	x	x																																							
B1	x	x	x	x	x																																				
A2	x	x	x	x	x																																				

	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
A1	x	x	x	x	x
Moderne vreemde taal					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1	x		x		
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x
Rekenen en wiskunde					
	Getallen	Ruimte en vorm	Gegevens verwerking	Verbanden	
Z2					
Z1					
Y2					
Y1	x		x		
X2	x	x	x		
X1	x	x	x	x	

5. Beschrijving van de kerntaken

In dit hoofdstuk zijn de verschillende kerntaken in dit kwalificatiedossier beschreven.

5.1 Kerntaak 1: Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving	Werkprocessen bij kerntaak 1	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>Voor deze kerntaak zijn in verband met de leesbaarheid de eerste vier uitstroomnamen samengevoegd tot de term vakbekwaam medewerker buitenruimte. Beschrijving kerntaak: De vakbekwaam hovenier, de vakbekwaam medewerker groenvoorziening en bos en natuurbeheer maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden. Hij maakt het terrein toegankelijk en schoont het terrein op. Hij voert groundbewerking of grondverbetering uit. Hij voert egalisatiewerk uit. Hij meet en zet uit en zorgt ervoor dat de benodigde materialen en materieel tijdig beschikbaar zijn. De vakbekwaam medewerker groenvoorziening en land, water en milieu voert grondverzet uit. Hij voert graafwerkzaamheden uit. Hij voert de vrijgekomen grond af en/of verplaatst de grond. De vakbekwaam hovenier en de vakbekwaam medewerker land, water en milieu legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan. Hij plaatst indien van toepassing bronnering en verricht grondwerk. Hij plaatst riolerings- en/of waterafvoersystemen en sluit ze aan. Hij bewaakt de voortgang en uitvoering in kwalitatieve en kwantitatieve zin. Vervolgens werkt hij de grond af. De vakbekwaam hovenier, de vakbekwaam medewerker groenvoorziening en land, water en milieu legt water(partijen), sloten en oevers aan. Hiertoe verricht hij grondwerk en voert metingen en waterpassing uit. Hij brengt indien van toepassing afdichtingsmateriaal aan en plaatst oeverbescherming. Hij controleert de werkzaamheden op vaktechnische eisen. De vakbekwaam hovenier, de vakbekwaam medewerker groenvoorziening, land, water en milieu brengt verhardingen aan. Hij bereidt de ondergrond voor en brengt (half)verharding aan. Hij plaatst afzettingen en voert metingen en waterpaswerkzaamheden uit. De vakbekwaam medewerker buitenruimte plaatst bouwkundige elementen. Hij geeft hoogte, diepte en maatvoeringen aan. Hij verwerkt materialen. De vakbekwaam medewerker maakt constructies. De vakbekwaam medewerker land, water en milieu legt technische voorzieningen aan. Hij legt kabels en leidingen aan. Hij verricht grondwerk. Hij plaatst aansluit-/ aftappunten. Hij meldt wanneer deskundigen moeten worden ingeschakeld. De vakbekwaam medewerker buitenruimte legt groen aan. Hij plant aan de hand van het beplantingsplan. Vervolgens verzorgt hij de afwerking. De vakbekwaam hovenier, de vakbekwaam medewerker groenvoorziening en land, water en milieu rondt de aanlegwerkzaamheden af. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende. Hij verantwoordt afwijkingen ten opzichte van de opdracht of de begroting. In sommige gevallen maakt hij kleine aanpassingen aan bestaande tekeningen. Hij registreert gevraagde gegevens. Hij organiseert dat restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt, wordt afgevoerd. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter. Voor alle werkprocessen geldt: De vakbekwaam medewerker buitenruimte verzamelt de benodigde materialen en materieel op het bedrijf. De werkuitleiding vindt plaats na overleg met de leidinggevende. Daarnaast maakt hij machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan aan de omstandigheden. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken. Toelichting: Afhankelijk van de omvang van het bedrijf werkt de vakbekwaam medewerker buitenruimte zelfstandig of in teamverband na afstemming met de opzichter/uitvoerder,</p>	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7 1.8 1.9	<p>Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden</p> <p>Voert grondverzet uit</p> <p>Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan</p> <p>Legt water(partijen) aan</p> <p>Brengt verhardingen aan</p> <p>Plaatst bouwkundige elementen</p> <p>Legt technische voorzieningen aan</p> <p>Legt groen aan</p> <p>Rondt de aanlegwerkzaamheden af</p>

voorman of ondernemer. De vakbekwaam medewerker buitenruimte voert de werkzaamheden uit conform het bestek en/of werkomschrijving. Hij bepaalt of de tussentijdse aanwijzingen van de opdrachtgever moeten worden besproken met de leidinggevende of direct in de planning en uitvoering kunnen worden meegenomen. Hij houdt tijdens de werkzaamheden rekening met de omgeving. Hij werkt met respect en verantwoordelijkheidsgevoel voor natuur en leefomgeving. De vakbekwaam medewerker buitenruimte is klantgericht en publieksvriendelijk. Van hem wordt verwacht dat hij zich in contact met publiek/klanten/opdrachtgevers en collega's weet te gedragen conform de in de maatschappij geldende normen en regels. De vakbekwaam medewerker buitenruimte houdt zich bij al zijn werkzaamheden aan de geldende procedures en de wet- en regelgeving. Hij werkt efficiënt en is kostenbewust waarbij hij rekening houdt met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hij volgt vaktechnische ontwikkelingen. De vakbekwaam medewerker buitenruimte voert een groot aantal werkzaamheden gemechaniseerd uit. Wanneer een medewerker deze kerntaak verkeerd uitvoert, leidt dit tot ontevredenheid bij klanten/publiek. Dat kan financiële schade/imagoverlies veroorzaken.

5.2 Kerntaak 2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving	Werkprocessen bij kerntaak 2	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De vakbekwaam medewerker groenvoorziening en land, water en milieu voert bodemverbetering uit. Hij bewerkt de bodem. Hij voert bemesting uit en belucht de grond. Voor de vakbekwaam medewerker land, water en milieu geldt extra: Hij neemt maatregelen om de bodemkwaliteit te verbeteren. De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen en/of drainage. Hij voert inspecties uit. Hij voert herstelwerkzaamheden uit. De vakbekwaam hovenier, de vakbekwaam medewerker groenvoorziening en recreatiebedrijf onderhoudt water(partijen), sloten en oevers. Hij schoont de water(partijen) en sloten op, voert restmateriaal af en verricht herstelwerkzaamheden. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 onderhoudt verhardingen, wegen en paden. Hij plaatst afzettingen en voert regulier onderhoud en herstelwerk uit. De vakbekwaam medewerker buitenruimte onderhoudt bouwkundige elementen. Hij voert inspecties uit op kwaliteit en veiligheid. Hij verricht onderhoud en reparaties. De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt technische voorzieningen. Hij bepaalt welke storingen en reparaties hij zelf mag uitvoeren of moeten worden uitbesteed. Hij lost storingen op en voert onderhoud en reparaties uit. Hij meldt gebreken. De vakbekwaam hovenier, de vakbekwaam medewerker groenvoorziening en recreatiebedrijf onderhoudt groen. Hij verzorgt de beplanting en neemt maatregelen om de groeivoorwaarden te optimaliseren. Hij bestrijdt onkruid, ziekten en plagen. Hij onderhoudt bermen, gras- en sportvelden. Voor de vakbekwaam medewerker groenvoorziening geldt extra: Hij verzorgt grote bomen. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf onderhoudt gebouwen en (technische) voorzieningen. Hij voert reparaties uit en verhelpt kleine storingen. Hij voert onderhoud uit aan gebouwen en voorzieningen en maakt ze schoon. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 laat de werkomgeving verzorgd achter. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende ter voorbereiding van de oplevering. Hij verzamelt het materiaal, scheidt het en voert het af. Hij controleert de omgeving. Hij registreert gevraagde gegevens en noteert tijdens de oplevering aandachtspunten en draagt zorg voor de afhandeling daarvan. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter. Voor alle werkprocessen geldt: de beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 verzamelt de benodigde materialen en materieel op het bedrijf. De werkuitvoering vindt plaats na overleg met leidinggevende. Daarnaast maakt hij machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan aan de omstandigheden. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken. Toelichting: De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 voert de werkzaamheden uit conform het bestek en/of werkschrijving. Hij bepaalt of de tussentijdse aanwijzingen van de opdrachtgever moeten worden besproken met de leidinggevende of direct in de planning en uitvoering kunnen worden meegenomen. Hij houdt tijdens de werkzaamheden rekening met de omgeving en houdt rekening met de eigenschappen van planten, struiken en bomen. Hij werkt met respect en verantwoordelijkheidsgevoel voor natuur en leefomgeving. Hij neemt maatregelen ter voorkoming van schadelijke gevolgen voor mens, dier en milieu. De beroepsbeoefenaar is klantgericht en publieksvriendelijk. Van hem wordt verwacht dat hij zich in contact met publiek/klanten/opdrachtgevers en collega's weet te gedragen conform de maatschappelijk geldende normen en regels. Hij houdt rekening met</p>	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7 2.8 2.9	<p>Voert bodemverbetering uit</p> <p>Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen</p> <p>Onderhoudt water(partijen)</p> <p>Onderhoudt verhardingen</p> <p>Onderhoudt bouwkundige elementen</p> <p>Onderhoudt technische voorzieningen</p> <p>Onderhoudt groen</p> <p>Onderhoudt gebouwen en voorzieningen</p> <p>Laat de werkomgeving verzorgd achter</p>

de op het terrein aanwezige personen. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 houdt zich bij al zijn werkzaamheden aan de geldende procedures en de wet- en regelgeving. Voor de vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf geldt dat hij in direct contact met privé-eigendommen van gasten ethisch en integer handelt. Hij werkt efficiënt en is kostenbewust, waarbij hij rekening houdt met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hij volgt vaktechnische ontwikkelingen. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 voert een groot aantal werkzaamheden gemechaniseerd uit. Wanneer een medewerker deze kerntaak verkeerd uitvoert, leidt dit tot ontevredenheid bij klanten/publiek. Dat kan financiële schade/imagoverlies veroorzaken.

5.3 Kerntaak 3: Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied	Werkprocessen bij kerntaak 3												
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en land, water en milieu voert inventarisaties uit in bos, natuur en landelijk gebied. Hij neemt terreingegevens op en verwerkt deze gegevens. Hij vraagt zonodig gegevens op. De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer voert bosexploitatie uit. Hij voert werkzaamheden uit ten behoeve van bosontwikkeling, houtproductie, recreatie en natuurontwikkeling. Hij blest bomen ten behoeve van dunningen en bepaalt toekomstbomen. Hij oogst hout en bedient machines. Hij meet staand en liggend hout, bepaalt sortiment en beoordeelt de houtkwaliteit. Hij maakt houtkavels verkoopklaar. De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en land, water en milieu neemt maatregelen die van belang zijn voor de ontwikkeling en instandhouding van verschillende leefgemeenschappen. Hij signaleert eventuele aantastingen en ziekten aan flora en fauna. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld. De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer voert bodembeheer uit. Hij neemt maatregelen om de bodemkwaliteit in stand te houden of te verbeteren. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld. De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en land, water en milieu voert waterbeheer uit. Hij neemt maatregelen om de waterstand, -kwaliteit en -afvoer in stand te houden of te verbeteren. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld. Hij voert onderhoudsmaatregelen uit. De vakbekwaam medewerker land, water en milieu verzamelt informatie en verstrekt informatie vanuit het werkgebeid ter ondersteuning van de uitvoering van inrichting-, onderhoud- en beheerplannen. Voor alle werkprocessen geldt: De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en land, water en milieu verricht zelfstandig de werkzaamheden conform de op het bedrijf geldende richtlijnen en procedures. Toelichting: De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en land, water en milieu bedient machines met inachtneming van de eigen veiligheid en die van de omgeving.</p>	<table border="1"> <tr> <td>3.1</td><td>Voert inventarisaties uit</td></tr> <tr> <td>3.2</td><td>Voert bosexploitatie uit</td></tr> <tr> <td>3.3</td><td>Voert flora- en faunabeheer uit</td></tr> <tr> <td>3.4</td><td>Voert bodembeheer uit</td></tr> <tr> <td>3.5</td><td>Voert waterbeheer uit</td></tr> <tr> <td>3.6</td><td>Verzamelt informatie</td></tr> </table>	3.1	Voert inventarisaties uit	3.2	Voert bosexploitatie uit	3.3	Voert flora- en faunabeheer uit	3.4	Voert bodembeheer uit	3.5	Voert waterbeheer uit	3.6	Verzamelt informatie
3.1	Voert inventarisaties uit												
3.2	Voert bosexploitatie uit												
3.3	Voert flora- en faunabeheer uit												
3.4	Voert bodembeheer uit												
3.5	Voert waterbeheer uit												
3.6	Verzamelt informatie												

5.4 Kerntaak 4: Draagt zorg voor publiek en omstanders

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders	Werkprocessen bij kerntaak 4	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De vakbekwaam medewerker buitenruimte signaleert klachten tijdens contacten met klanten. Daarnaast ontvangt hij specifieke klachten van publiek en omstanders. Hij schat de ernst in van de klachten en onderzoekt de oorzaak van de klachten. Hij gaat na op welke manieren de klachten kunnen worden opgelost en bepaalt op welke wijze de klachten worden afgehandeld. De vakbekwaam medewerker buitenruimte onderhoudt contacten met belanghebbenden. Hij raadpleegt contacten om informatie te verkrijgen die van belang is voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden en profileert zich positief binnen zijn netwerk. De vakbekwaam medewerker buitenruimte staat publiek en omstanders te woord. Hij geeft antwoord op en uitleg bij vragen ten aanzien van werkzaamheden in bos, natuurterrein en landelijk gebied. Toelichting: De vakbekwaam medewerker buitenruimte is sociaal vaardig. Hij is medeverantwoordelijk voor het behalen van de bedrijfsdoelstellingen. Hij heeft goede communicatieve eigenschappen en hij verplaatst zich in de rol van de ander.</p>	4.1	Signaleert en handelt klachten af
	4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders
	4.3	Staat publiek te woord

5.5 Kerntaak 5: Draagt zorg voor gasten

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten	Werkprocessen bij kerntaak 5	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf voert gastheerschap uit. Hij informeert de gasten of publiek over de regels, de voorzieningen op het terrein, de recreatiemogelijkheden in de omgeving en beantwoordt vragen. De vakbekwaam medewerker spreekt gasten of publiek aan op ongewenst gedrag. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf signaleert en ontvangt klachten van gasten. Hij schat de ernst in van de klachten en onderzoekt de oorzaak van de klachten. Hij gaat na op welke manier de klachten kunnen worden opgelost en handelt de klachten af. Vervolgens administreert hij de klachten in het systeem. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf grijpt in bij calamiteiten en ongelukken. Hij verleent eerste hulp. Vervolgens neemt hij noodzakelijke maatregelen voor de veiligheid van de gasten en omgeving. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf begeleidt activiteiten voor gasten en publiek. Hij zet materialen klaar voor de activiteiten. Hij begeleidt groepen, geeft rondleidingen en/of excursies en houdt toezicht. Gebruikte materialen neemt hij na afloop in en controleert ze. Hij verricht onderhoud hieraan. Voor alle werkprocessen geldt: De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf verricht zelfstandig de werkzaamheden conform de op het bedrijf geldende richtlijnen en procedures. Toelichting: De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf gedraagt zich in de eerste plaats als gastheer. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf toont respect voor opvattingen en gewoonten van anderen. Hij handelt ethisch en is integer. Hij houdt bij de uitvoering rekening met de op het terrein aanwezige gasten en/of publiek. Hij gaat zorgvuldig om met hygiëne. De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf is klantgericht, klantvriendelijk en behulpzaam. Van hem wordt verwacht dat hij zich in contact met gasten en collega's weet te gedragen conform de maatschappelijk geldende normen en regels.</p>	5.1	Voert gastheerschap uit
	5.2	Signaleert en handelt klachten af
	5.3	Grijpt in bij calamiteiten en ongelukken
	5.4	Begeleidt activiteiten

5.6 Kerntaak 6: Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden	Werkprocessen bij kerntaak 6	
<p>Beschrijving kerntaak:</p> <p>De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 inventariseert in overleg met de leidinggevende/opdrachtgever de werkzaamheden en maakt op basis daarvan een werkplanning. Hij zorgt hierbij voor een goede verdeling van de taken, rekening houdend met de kwaliteiten van de medewerkers. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 stemt met de opdrachtgever uitvoeringstijdstippen, veiligheidsmaatregelen en momenten van mogelijke overlast af. Hij zorgt dat de werkzaamheden verlopen volgens de planning. Hij signaleert knelpunten in de planning en doet verbetervoorstellen. Hij schakelt indien nodig zijn leidinggevende in. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 begeleidt de medewerkers bij de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden en werkt zelf mee. Hij ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid en milieu. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is hij het eerste aanspreekpunt. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 organiseert de tijdige beschikbaarheid van materiaal en materieel. Hij bestelt, reserveert machines, materieel, plantmateriaal en overige materialen en zorgt voor een tijdige levering op het werk. Toelichting: De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 is sociaal vaardig. Hij is medeverantwoordelijk voor het behalen van de bedrijfsdoelstellingen. De werkverdeling stemt hij met betrokkenen af binnen de gestelde kaders (tijd en kwaliteit). Hij heeft goede communicatieve eigenschappen en hij verplaatst zich in de rol van de ander. Hij heeft oog voor zowel het bedrijfsbelang als dat van de medewerkers. De beroepsbeoefenaar natuur en groene ruimte 3 neemt hierbij een juiste houding aan en kiest een passende oplossing. Hij speelt accuraat en flexibel in op veranderende omstandigheden zoals uitval van medewerkers en calamiteiten. Niet of onvoldoende inspelen op dergelijke situaties zou kunnen leiden tot ontevredenheid bij opdrachtgevers en derden en tot nadelige gevolgen voor de bedrijfsvoering.</p>	6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden
	6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
	6.3	Organiseert materiaal en materieel

6. Totaal overzicht proces-competentie-matrices

In de proces-competentie-matrix wordt aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen van een kerntaak. Dit wordt per uitstroom aangegeven middels donker oranje blokjes. Indien de blokjes in de matrix licht grijs zijn gekleurd, zijn deze niet van toepassing op de desbetreffende uitstroom.

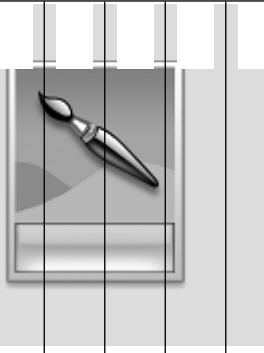

6.1 Proces-competentie-matrix Kerntaak 1: Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen
Werkprocessen																										
1.1	Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden																									
1.2	Voert grondverzet uit																									
1.3	Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan																									
1.4	Legt water(partijen) aan																									
1.5	Brengt verhardingen aan																									
1.6	Plaatst bouwkundige elementen																									
1.7	Legt technische voorzieningen aan																									
1.8	Legt groen aan																									

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.9	Rondt de aanlegwerkzaamheden af																										

6.2 Proces-competentie-matrix Kerntaak 2: Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Voert bodemverbetering uit																									
2.2	Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen																									
2.3	Onderhoudt water(partijen)																									
2.4	Onderhoudt verhardingen																									
2.5	Onderhoudt bouwkundige elementen																									

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
2.6	Onderhoudt technische voorzieningen																										
2.7	Onderhoudt groen																										
2.8	Onderhoudt gebouwen en voorzieningen																										
2.9	Laat de werkomgeving verzorgd achter																										

6.3 Proces-competentie-matrix Kerntaak 3: Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
3.1	Voert inventarisaties uit																				
3.2	Voert bosexploitatie uit																				
3.3	Voert flora- en faunabeheer uit																				
3.4	Voert bodembeheer uit																				
3.5	Voert waterbeheer uit																				

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
3.6	Verzamelt informatie					<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>									<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>					<div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>						

6.4 Proces-competentie-matrix Kerntaak 4: Draagt zorg voor publiek en omstanders

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders		Competenties																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Omgaan met tegenslag omgaan	Met druk en tegenslag tonen	Gedrevenheid en ambitie	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Werkprocessen																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
4.1	Signaleert en handelt klachten af																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														</

6.5 Proces-competentie-matrix Kerntaak 5: Draagt zorg voor gasten

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
5.1	Voert gastheerschap uit																										
5.2	Signaleert en handelt klachten af																										
5.3	Grijpt in bij calamiteiten en ongelukken																										
5.4	Begeleidt activiteiten																										

6.6 Proces-competentie-matrix Kerntaak 6: Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden																										
6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied																										
6.3	Organiseert materiaal en materieel																										

Deel C: Uitwerking van de kwalificaties

1. Inleiding

Deel C is vastgesteld door het bestuur van het kenniscentrum, op advies van de paritaire commissie beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Het (beroeps)onderwijs en bedrijfsleven hebben in gezamenlijkheid besloten dat de nadere uitwerking van deel C het onderwijs een goede basis biedt om een beroepsopleiding op te bouwen.

In dit deel van het kwalificatiedossier wordt de informatie uit deel B gespecificeerd, voor elke uitstroom. In de proces-competentie-matrices wordt specifiek per uitstroom aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de onderscheiden werkprocessen. In de detaillering van de matrices wordt verantwoord waarom en hoe deze competenties van toepassing zijn.

2. Uitstromen

Detaillering proces-competentie-matrices

In de detaillering van de matrices wordt duidelijk dat een bepaalde competentie van toepassing is, en wordt beschreven hoe die competenties worden aangewend ten behoeve van het resultaat van het werkproces. Per competentie kunnen meerdere componenten van toepassing zijn. Waar van toepassing, zijn kennis en vaardigheden vermeld welke nodig zijn voor competent gedrag, eventueel aangevuld met referenties (naar concrete geldende normen).

2.1 Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden					X						X	X							X	X					
1.2	Voert grondverzet uit																									
1.3	Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan					X						X	X							X	X					
1.4	Legt water(partijen) aan					X						X	X							X	X					
1.5	Brengt verhardingen aan					X						X	X							X	X					
1.6	Plaatst bouwkundige elementen					X						X	X							X	X					
1.7	Legt technische voorzieningen aan																									
1.8	Legt groen aan					X						X	X							X	X					
1.9	Rondt de aanlegwerkzaamheden af					X					X	X	X						X	X	X					

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier verzamelt en controleert de benodigde materialen, gereedschappen en machines. Hij maakt de tuin toegankelijk en schoont de tuin op. Hij meet en zet uit. Hij voert grondbewerking en/of grondverbetering uit. Hij voert graafwerkzaamheden uit en verzet grond. Hij verricht egalisatiewerk op een efficiënte manier waarbij hij rekening houdt met de bestaande beplanting en de wensen van de klant.		
Gewenst resultaat	De tuin is opgeschoond, bewerkt en klaar voor de aanlegwerkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij past bij de voorbereidende werkzaamheden in de tuin procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	---	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden**

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsniveaus halen	Hij maakt de tuin klaar voor aanlegwerkzaamheden, zodat de voorbereiding voldoet aan de kwaliteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het voorbereiden van de aanlegwerkzaamheden op een effectieve wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens de voorbereidende werkzaamheden soepel verloopt. Hij overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt op basis van vaktechnisch inzicht het materieel gebruiksklaar en voert bedreven volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever de voorkomende werkzaamheden uit zodat de tuin is voorbereid en opgeschoond.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.3 werkproces: Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan volgens bestek en/of tekening. Hij meet en zet uit, graaft sleuf en sluit het systeem aan. Hij controleert of het systeem correct is aangesloten. Vervolgens werkt hij de grond af. De werkuitvoering vindt plaats na overleg met leidinggevende. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	Het systeem is volgens bestek en/of tekening aangelegd en correct aangesloten. Het geheel ziet er verzorgd uit. Afwijkingen zijn gemeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.3 werkproces: Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij past procedures en veiligheidsvoorschriften toe bij het aanleggen van rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van meet- en uitzetapparatuur • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vaardigheid in het uitvoeren van grondverzet • Vakspecialistische kennis van het aanleggen van rioleringsystemen/drainage • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.3 werkproces: Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan**

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitsniveaus halen	Hij legt riolerings- en waterafvoersystemen aan, die voldoen aan gestelde kwaliteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt machines, gereedschappen en materiaal bij het aanleggen van rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om zodat er weinig materiaalverlies is en de levensduur van de machines en gereedschappen optimaal is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij legt op basis van vaktechnisch inzicht snel en precies rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen aan zodat de aansluitingen waterdicht op elkaar zijn aangesloten en het geheel volgens bestek en/of tekening is uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier legt vijvers aan. Hij voert meting en waterpassing en grondverzet uit. Hij brengt afdichtingsmateriaal aan en werkt de randen af. Hij legt de bijbehorende technische voorzieningen aan waaronder wateraanvoer/afvoer, verlichting, pompen en fontein. Indien van toepassing zet hij waterplanten. Hij controleert het werk op lekkages en het functioneren van de voorzieningen. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	De vijver en de voorzieningen zijn volgens bestek en/of tekening vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het aanleggen van vijvers de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vaardigheid in het uitvoeren van grondverzet • Vakspecialistische kennis van het aanleggen van water(partijen) • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan**

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitsniveaus halen	Hij legt vijvers aan die voldoen aan de kwaliteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van vijvers op een effectieve wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van vijvers soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij legt op basis van vaktechnisch inzicht volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever vijvers aan zodat deze functioneren en voldoen aan de gestelde eisen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier brengt (half)verhardingen aan. Hij meet en waterpast. Hij bereidt de ondergrond (het cunet) voor door het aanbrengen van het juiste funderingsmateriaal en verdicht dit. Hij plaatst kantopsluiting en brengt straatwerk en/of halfverhardingsmateriaal aan. Hij werkt de (half)verharding af.		
Gewenst resultaat	De (half)verharding is volgens bestek en/of tekening deskundig aangebracht.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het aanbrengen van (half)verhardingen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van meet- en uitzetapparatuur • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van typen verhardingen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Lezen van bestek en tekeningen • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	--	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan**

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitsniveaus halen	Hij legt verhardingen aan die voldoen aan de kwaliteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanbrengen van (half)verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanbrengen van (half)verhardingen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel, zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij brengt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig en bedreven de (half)verhardingen aan zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever en waarbij hij op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam hoveniers bereidt werkzaamheden voor. Hij maakt en plaatst bouwkundige elementen op basis van tekeningen. Hij geeft hoogte, diepte en maatvoeringen aan. Hij verwerkt materialen. Hij werkt zorgvuldig de constructie af en zorgt dat het er verzorgd uitziet. Hij controleert of de constructie aan de gestelde veiligheidseisen voldoet.		
Gewenst resultaat	De materialen zijn vakkundig verwerkt. De constructies zijn volgens bestek, tekening en/of voorschriften veilig en verantwoord gemaakt en/of geplaatst.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij past bij het plaatsen van bouwkundige elementen de procedures en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Bouwkundig inzicht • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kan tekeningen lezen • Kennis en toepassen van meetkundige berekeningen • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van bouwkundige elementen • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitsniveaus halen 	Hij plaatst bouwkundige elementen die voldoen aan de gestelde kwaliteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materialen en materieel bij het plaatsen van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat schade aan materieel wordt voorkomen en geen onnodig restmateriaal ontstaat.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het plaatsen van bouwkundige elementen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig het materiaal, maakt constructies en plaatst de bouwkundige elementen zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.8 werkproces: Legt groen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier legt de beplanting en/of gazons aan. Aan de hand van het beplantingsplan meet en zet hij uit. Hij plant, zaait en legt zoden. Vervolgens verzorgt hij de afwerking. Hij werkt zorgvuldig en houdt rekening met de eigenschappen van planten, struiken en bomen.		
Gewenst resultaat	De beplanting en/of gazons zijn volgens het beplantingsplan vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het aanleggen van beplanting en/of gazons de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende plantmethoden • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van eigenschappen van (plant)materiaal • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Plantenkennis • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteitsniveaus halen 	Hij legt beplanting en/of gazons aan die voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van beplanting en/of gazons op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van beplanting en/of gazons soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Hij plant, zaait en legt zoden op basis van vaktechnisch inzicht volgens de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever, waarbij hij rekening houdt met de eigenschappen van de bodem, grond en (plant)materiaal, zodat de beplanting vakkundig is aangelegd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier rondt de aanlegwerkzaamheden af. Hij controleert de werkzaamheden. Hij verantwoordt afwijkingen ten opzichte van het bestek, tekening en/of beplantingsplan cq de begroting en bespreekt deze met de klant. Hij registreert gevraagde gegevens. Hij organiseert dat restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt, wordt afgevoerd volgens voorschrift. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De tuin ziet er opgeruimd en verzorgd uit. De werkzaamheden zijn verantwoord en met de klant besproken. De gevraagde gegevens zijn correct geregistreerd. Het restmateriaal is volgens voorschrift afgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassing van klachtenafhandeling • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van registratiesysteem • Kennis van registratiesysteem • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van restmateriaal • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Rapporteren • Scheiden van restmateriaal • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
---------------------------	--	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af**

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het afronden van de werkzaamheden de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsniveaus halen	Hij rondt de werkzaamheden zo af, dat deze afwerking voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt op effectieve wijze het juiste materieel bij de afronding van aanlegwerkzaamheden en gaat er zorgvuldig mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden	Hij bespreekt het resultaat van het werk met de klant en controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de klant is voldaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het afronden van de werkzaamheden soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af volgens voorschrift, zodat de tuin opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Voert bodemverbetering uit																									
2.2	Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen																									
2.3	Onderhoudt water(partijen)				x						x	x							x	x						
2.4	Onderhoudt verhardingen				x						x	x							x	x						
2.5	Onderhoudt bouwkundige elementen				x						x	x							x	x						
2.6	Onderhoudt technische voorzieningen																									
2.7	Onderhoudt groen				x						x	x						x	x	x						
2.8	Onderhoudt gebouwen en voorzieningen																									
2.9	Laat de werkomgeving verzorgd achter				x					x	x	x							x	x						

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier onderhoudt vijvers. Hij schoont de vijvers op, voert restmateriaal af en herstelt taluds en randen. Hij onderhoudt de bijbehorende technische voorzieningen waaronder wateraanvoer/afvoer, verlichting, pompen en fontein. Indien van toepassing vervangt hij de waterplanten.		
Gewenst resultaat	De vijver is opgeschoond en het geheel ziet er onderhouden uit.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het onderhoud aan vijvers de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe, zodat het werk veilig en verantwoord is uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materieel en materiaal • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van taluds • Kennis van technische voorzieningen voor wateraanvoer en -afvoer • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van vijvers • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij onderhoudt de vijvers op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhoud van vijvers op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat schade en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhouden van vijvers soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert accuraat het onderhoud aan vijvers uit, zodat aan de eisen van de opdrachtgever is voldaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier onderhoudt (half)verhardingen. Hij voert regulier onderhoud en herstelwerk uit. Hij houdt de verharding schoon.		
Gewenst resultaat	De (half)verhardingen zijn onderhouden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het onderhoud aan (half)verhardingen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veilig werken langs de weg • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	---	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken Kwaliteitsniveaus halen 	Hij onderhoudt (half)verhardingen op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van (half)verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat geen gebreken aan materieel ontstaan en geen materiaal wordt verspild.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan (half)verhardingen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert het onderhoud aan (half)verhardingen snel en accuraat uit zodat de verharding binnen de gestelde tijd is onderhouden en voldoet aan de gestelde eisen. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier onderhoudt bouwkundige elementen. Hij voert inspecties uit (kwaliteit, veiligheid). Hij verricht onderhoud en reparaties. De vakbekwaam hovenier maakt de bouwkundige elementen schoon.		
Gewenst resultaat	De bouwkundige elementen zijn onderhouden volgens afspraak en voldoen aan de gestelde veiligheidseisen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het onderhouden van bouwkundige elementen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecifieke kennis voor het onderhouden van bouwkundige elementen • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij onderhoudt bouwkundige elementen op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er geen materiaal verloren gaat en de kwaliteit is gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan bouwkundige elementen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat de bouwkundige elementen in goede staat verkeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.7 werkproces: Onderhoudt groen			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier onderhoudt beplanting en/of gazons. Hij zorgt ervoor dat gereedschappen en machines gebruiksklaar zijn. Hij bewerkt de bodem, voert bodemverbetering en bemesting uit. Hij snoeit beplanting, zet beplanting af, geeft water en verwerkt snoeiafval. Hij maait het gazon en steekt de kanten af. Hij belucht, bemest en verticuteert. Hij bespreekt het resultaat van zijn werk met de klant.		
Gewenst resultaat	Het beplantings- en/of gazononderhoud is volgens het beplantingplan vakkundig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.7 werkproces: Onderhoudt groen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het onderhouden van de beplanting en/of het gazon de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis en toepassing van klachtenafhandeling • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Plantenkennis • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.7 werkproces: Onderhoudt groen

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij onderhoudt de beplanting en/of het gazon op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van beplanting en/of gazons op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat het materieel op de juiste wijze wordt ingezet en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden	Hij bespreekt het resultaat van het werk met de klant en controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de klant is voldaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud van beplanting en/of gazons soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat de beplanting en/of het groen is onderhouden en het afvalmateriaal is afgevoerd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker hoveniersbedrijf laat de tuin verzorgd achter. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende ter voorbereiding van de oplevering. Hij verwijdt vrijkomend materiaal. Hij verzamelt het materiaal, scheidt het en voert het af. Hij slaat de vrijgekomen afvalstoffen op. Hij controleert de omgeving. Hij registreert gevraagde gegevens en noteert tijdens de oplevering aandachtspunten en draagt zorg voor de afhandeling daarvan. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De werkomgeving is verzorgd en opgeruimd achtergelaten. Het materieel is gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzicht in werkzaamheden Kennis en toepassen van onderhoud aan materieel en handgereedschappen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van kwaliteitsnormen Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van restmateriaal Kennis van vaktermen Rapporteren Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Verwerken van materialen
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het afronden van de werkzaamheden in de tuin de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij laat de tuin achter op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij verwerkt het afval uit de tuin, voert het restmateriaal af en laat machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het opruimen van de tuin soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af zodat de tuin opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
4.1	Signaleert en handelt klachten af					x			x		x	x			x				x		x
4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders					x		x	x												
4.3	Staat publiek te woord				x				x	x											

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier signaleert klachten tijdens contacten met klanten. Daarnaast ontvangt hij specifieke klachten van klanten. Hij schat de ernst van de klacht in en onderzoekt de oorzaak van de klacht. Hij gaat na op welke manieren de klacht kan worden opgelost, en bepaalt op welke wijze de klacht wordt afgehandeld.		
Gewenst resultaat	De klacht is naar tevredenheid van de klant en de ondernemer afgehandeld en de klachtenprocedure is gevolgd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert alle benodigde klachtengegevens accuraat en administreert deze nauwkeurig in het systeem zodat de klachten volgens de procedure worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Compromissen sluiten Creatief denken Kennis van consumentenrecht Kennis van de klachtenprocedures Kennis van producten en/of diensten van de organisatie Luisteren Omgaan met klachten Schriftelijk communiceren in het Nederlands
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij hanteert de voorgeschreven klachtenprocedure voor een eenduidige afhandeling van klachten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> Informatie achterhalen 	Hij onderzoekt de oorzaak van de klacht zodat de klacht kan worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	Hij neemt klachten van klanten serieus en onderneemt actie volgens de klachtenprocedure, zodat de klachten naar tevredenheid van de klanten worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Overeenstemming nastreven 	Hij streeft naar een win-win situatie bij het oplossen van de klacht zodat de klacht naar tevredenheid van de klant en de ondernemer wordt opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij roept tijdig hulp in van collega's, maakt melding van klachten en zorgt bij het overdragen van klachten dat collega's goed geïnformeerd zijn, zodat de klachten zo effectief mogelijk kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij signaleert klachten en schat de ernst in van de klachten zodat de klacht op een passende manier kan worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders**4.2 werkproces: Onderhoudt contacten met publiek en omstanders**

Omschrijving	De vakbekwaam hovenier onderhoudt contacten met belanghebbenden. Hij raadpleegt contacten om informatie te verkrijgen die van belang is voor het uitvoeren van de werkzaamheden en profileert zich positief binnen zijn netwerk.		
Gewenst resultaat	Een actueel netwerk en een effectief gebruik ervan.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Indruk maken op anderen	Hij profileert zich positief binnen zijn netwerk zodat hij een goede indruk maakt op mensen uit het netwerk.	<ul style="list-style-type: none"> • Argumenteren • Hanteren van correct taalgebruik • Interactieve spreekvaardigheid • Kennis van basisprincipes van communicatie • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van omgangsvormen • Netwerken • Schrijven
Relaties bouwen en netwerken	<ul style="list-style-type: none"> • Relaties opbouwen met mensen • Relatienetwerk onderhouden en benutten	Hij houdt zijn netwerk actueel, hij legt actief contact met mensen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de organisatie, investeert in het opbouwen van een goede werkrelatie en gebruikt zijn netwerk om de werkgerelateerde doelen te bereiken en ervoor te zorgen dat er op de relevante vakgebieden expertise beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken	Hij raadpleegt zijn netwerk zodat hij informatie verkrijgt die van belang is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.3 werkproces: Staat publiek te woord			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier staat publiek te woord. Hij geeft antwoord op en uitleg bij vragen ten aanzien van werkzaamheden in de tuin.		
Gewenst resultaat	Het publiek is correct te woord gestaan.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen 	Hij toont bij vragen over de werkzaamheden begrip voor standpunten van anderen, zodat het publiek zich begrepen voelt.	<ul style="list-style-type: none"> Argumenteren Inlevingsvermogen Zichzelf presenteren
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	Hij onderbouwt zijn reactie op vragen van het publiek met argumenten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Betrouwbaarheid en deskundigheid uitstralen 	Hij presenteert zichzelf aan het publiek als ter zake kundig, legt zaken duidelijk uit en gebruikt begrijpelijke taal.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden					x												x			
6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
6.3	Organiseert materiaal en materieel											x	x					x		x	

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam hovenier

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.1 werkproces: Plant en verdeelt werkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier maakt een planning voor de inzet van materieel, zichzelf en medewerkers. Hiertoe overlegt hij met de voorman/ondernemer. Hij verdeelt de dagelijkse werkzaamheden. Hij houdt hierbij rekening met de kwaliteiten van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden. Hij past deze planning indien nodig aan. De vakbekwaam hovenier doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Een planning waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en de omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Mensen en middelen organiseren 	Hij maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel en houdt bij het plannen rekening met kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden en past indien nodig de gemaakte planning aan, zodat er een planning is waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen van bestek en tekeningen • Plannen
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	Hij overlegt tijdig over de op te stellen planning en een eventuele aanpassing van de planning zodat er een goede planning ligt waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden**6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied**

Omschrijving	De vakbekwaam hovenier begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden en werkt zelf mee. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers. De vakbekwaam hovenier doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze uitgevoerd moeten worden. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies en aanwijzingen geven • Functioneren van mensen controleren • Richting geven	Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken uitgevoerd dienen te worden zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is. Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert hij de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief wordt gewerkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Actief luisteren • Controleren werkzaamheden • Demonstreren in de praktijk • Duidelijk uitleg geven • Enthousiasmeren • Gebruiken communicatiemiddelen • Hanteren van principes van duurzaam ondernemen • Informeren medewerkers • Instrueren van medewerkers • Kennis en toepassen van begeleidingsmethoden • Kennis en toepassen van feedbackmethoden • Kennis en toepassen van gesprekstechnieken • Kennis van de doelgroep • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van productiviteitsnormen • Sociale vaardigheden

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied			
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren 	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert de medewerkers en zorgt ervoor dat ze met enthousiasme en een positieve instelling werken zodat opgestelde doelstellingen worden gehaald.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Bevorderen van de teamgeest 	Hij overlegt over de te nemen maatregelen met zijn leidinggevende als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van medewerkers in zijn directe omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen aangepakt moeten worden en beantwoordt adequaat vragen over het vakspecialisme.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.3 werkproces: Organiseert materiaal en materieel			
Omschrijving	De vakbekwaam hovenier organiseert de tijdige beschikbaarheid van materiaal en materieel. Hij bestelt, reserveert/roept af machines, materieel, plantmateriaal en overige materialen en zorgt voor een tijdige levering op het werk.		
Gewenst resultaat	Materieel en materiaal is op tijd op de werkplek beschikbaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedure bij het reserveren en bestellen van materieel en materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> Handelen conform bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis van materieel en materiaal Kennis van opeenvolging van werkzaamheden Kennis van planningssystemen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij bepaalt welk materieel en materiaal nodig is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en zorgt dat ze gebruiksklaar zijn en worden onderhouden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Mensen en middelen organiseren 	Hij stelt vast welk materieel en materiaal op welk moment nodig is om het werk uit te voeren en regelt dit, zodat het werk doorgang kan vinden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij toont inzicht in het verloop van de werkzaamheden en regelt alles zodanig, dat het materieel en materiaal op het juiste moment beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

2.2 Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden					X						X	X								X					
1.2	Voert grondverzet uit					X						X	X							X						
1.3	Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan																									
1.4	Legt water(partijen) aan					X						X	X							X						
1.5	Brengt verhardingen aan					X						X	X							X						
1.6	Plaatst bouwkundige elementen					X						X	X							X						
1.7	Legt technische voorzieningen aan																									
1.8	Legt groen aan					X						X	X						X	X						
1.9	Rondt de aanlegwerkzaamheden af					X					X	X	X						X	X						

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening organiseert dat het terrein klaar is voor aanlegwerkzaamheden. Hij maakt het terrein toegankelijk en schoont het terrein op. Hij meet en zet uit en zorgt ervoor dat de benodigde materialen en materieel tijdig beschikbaar zijn. Hij voert grondbewerking of grondverbetering uit op een efficiënte manier waarbij hij rekening houdt met flora en fauna. Hij werkt volgens bestek en/of opdracht.		
Gewenst resultaat	Het terrein is opgeschoond en bewerkt volgens bestek en/of opdracht en klaar voor de aanlegwerkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het klaarmaken van het terrein de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het voorbereiden van aanlegwerkzaamheden op een effectieve wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden**

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het voorbereiden van het terrein soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt op basis van vaktechnisch inzicht het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever de voorkomende werkzaamheden uit zodat het terrein is voorbereid en opgeschoond.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.2 werkproces: Voert grondverzet uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening voert grondverzet uit. Hij ontgraaft terrein en/of cunetten, gebruikmakend van de juiste machines en hulpmiddelen. Hij verplaatst grond en/of voert de vrijgekomen grond af. Hij egaliseert de grond.		
Gewenst resultaat	Het grondverzet is uitgevoerd en het terrein is gereed voor verdere werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.2 werkproces: Voert grondverzet uit

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het grondverzet de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Inzicht in gevolg van inzet soorten materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kabels en leidingen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	--	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.2 werkproces: Voert grondverzet uit

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt grondverzetmachines en hulpmiddelen op een effectieve en efficiënte wijze, rekening houdend met de gebruiksmogelijkheden en de omgeving en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het grondverzet soepel verloopt en overlegt regelmatig en tijdig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij voert op basis van vaktechnisch inzicht snel en met een goede oog-handcoördinatie grondverzet uit zodat het terrein bewerkt, uitgegraven of opgehoogd is conform opdracht en gereed voor verdere aanlegwerkzaamheden. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening legt water(partijen), sloten en oevers aan. Hiertoe verricht hij grondwerk, werkt taluds af en voert metingen en waterpassing uit. Hij brengt indien van toepassing afdichtingsmateriaal aan en plaatst oeverbescherming. Hij controleert de werkzaamheden op vaktechnische eisen.		
Gewenst resultaat	De water(partij) is volgens bestek en/of tekening vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het aanleggen van water(partijen) de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecialistische kennis van het aanleggen van water(partijen) • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan**

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van water(partijen) op een effectieve wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van water(partijen) soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij legt op basis van vaktechnisch inzicht volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever water(partijen), sloten en oevers aan zodat deze functioneren en voldoen aan de gestelde eisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening brengt (half)verhardingen aan. Hij vult een cunet aan en verdicht dit. Hij plaatst kantopsluiting en brengt (half)verhardingsmateriaal aan. Hij plaatst afzettingen en voert metingen en waterpaswerkzaamheden uit. Hij werkt het straatwerk af.		
Gewenst resultaat	De (half)verhardingen zijn volgens bestek en/of tekening deskundig aangebracht.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het aanbrengen van verhardingen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van meet- en uitzetapparatuur • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan**

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanbrengen van verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanbrengen van verhardingen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij brengt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig de verhardingen aan zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening maakt en plaatst bouwkundige elementen op basis van tekeningen. Hij geeft hoogte, diepte en maatvoeringen aan. Hij verwerkt materialen. Hij werkt zorgvuldig de constructie af en zorgt dat het er verzorgd uitziet. Hij controleert of de constructie aan de gestelde eisen voldoet.		
Gewenst resultaat	De materialen zijn vakkundig verwerkt. De constructies zijn volgens bestek, tekening en/of voorschriften en instructie veilig en verantwoord gemaakt en/of geplaatst.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het plaatsen van bouwkundige elementen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzetten van materieel Kan tekeningen lezen Kennis en toepassen van meetkundige berekeningen Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Verwerken van materialen Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het plaatsen van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het plaatsen van bouwkundige elementen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig het materiaal, maakt eenvoudige constructies en plaatst de bouwkundige elementen zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.8 werkproces: Legt groen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening legt groen aan. Aan de hand van het beplantingsplan, tekening en/of bestek meet hij en zet hij uit. Hij plant, zaait en legt zoden. Vervolgens verzorgt hij de afwerking. Hij werkt zorgvuldig en houdt rekening met de eigenschappen van planten, struiken en bomen.		
Gewenst resultaat	Het groen is volgens het beplantingsplan, tekening en/of bestek vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	volgt bij het aanleggen van groen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende plantmethoden • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van eigenschappen van (plant)materiaal • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	--	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken Productiviteitsniveaus halen 	Hij legt groen aan, op een manier die voldoet aan de productiviteits- en de kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van groen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van groen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Hij legt groen aan op basis van vaktechnisch inzicht volgens de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever, waarbij hij rekening houdt met de eigenschappen van de bodem, grond en (plant)materiaal, zodat het vakkundig is aangelegd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening rondt de aanlegwerkzaamheden af. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende. Hij verantwoordt afwijkingen ten opzichte van het bestek, tekening en/of beplantingsplan cq de begroting. Hij registreert gevraagde gegevens. Hij organiseert dat restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt, wordt afgevoerd volgens voorschrift. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het terrein ziet er opgeruimd en verzorgd uit. De werkzaamheden zijn gecontroleerd en eventuele afwijkingen zijn verantwoord. De gevraagde gegevens zijn correct geregistreerd. Het restmateriaal is volgens voorschrift afgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij vult de registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van registratiesysteem • Kennis van registratiesysteem • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van restmateriaal • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Rapporteren • Scheiden van restmateriaal • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
---------------------------	--	---	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af**

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij past bij het afronden van de werkzaamheden de procedures en de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	<P>Hij rond de werkzaamheden af op een dusdanige manier, dat het eindresultaat voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen. </P>	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt op effectieve wijze het juiste materieel bij de afronding van aanlegwerkzaamheden en gaat er zorgvuldig mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van groen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokken. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af volgens voorschrift, zodat het terrein opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
2.1	Voert bodemverbetering uit					x						x	x								x
2.2	Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen																				
2.3	Onderhoudt water(partijen)					x						x	x								x
2.4	Onderhoudt verhardingen					x						x	x								x
2.5	Onderhoudt bouwkundige elementen					x						x	x								x
2.6	Onderhoudt technische voorzieningen																				
2.7	Onderhoudt groen					x						x	x							x	x
2.8	Onderhoudt gebouwen en voorzieningen																				
2.9	Laat de werkomgeving verzorgd achter					x					x	x	x								x

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.1 werkproces: Voert bodemverbetering uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening maakt machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan aan de omstandigheden. Hij voert bodemverbetering uit. Hij bewerkt de bodem. Hij voert bemesting uit en indien van toepassing belucht de grond en verticuteert. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	De bodemverbetering is uitgevoerd volgens bestek en/of opdracht.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.1 werkproces: Voert bodemverbetering uit

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij past bij het bewerken en bemesten van de bodem procedures en veiligheidsvoorschriften toe, zodat het werk correct en op een veilige wijze is uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van meststoffen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.1 werkproces: Voert bodemverbetering uit

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om zodat een optimaal resultaat wordt bereikt.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het bewerken van de bodem soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt op basis van vaktechnisch inzicht het materieel gebruiksklaar en bewerkt de bodem vakkundig zodat het groen optimaal kan groeien.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening onderhoudt water(partijen), sloten en oevers. Hij schoont de water(partijen), sloten en oevers op, voert restmateriaal af en herstelt taluds en randen. Hij onderhoudt de bijbehorende technische voorzieningen waaronder wateraanvoer/afvoer, verlichting en pompen.		
Gewenst resultaat	De water(partij) is volgens bestek en/of opdracht opgeschoond en het geheel ziet er onderhouden uit.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het onderhoud aan water(partijen) de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe, zodat het werk veilig en verantwoord is uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van water(partijen) op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat schade en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhouden van water(partijen) soepel verloopt en overlegt regelmatig en tijdig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert accuraat het onderhoud aan water(partijen) uit, zodat aan de eisen van de opdrachtgever is voldaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening onderhoudt (half)verhardingen. Hij voert regulier onderhoud en herstelwerk uit. Hij houdt de verharding schoon.		
Gewenst resultaat	De (half)verhardingen zijn volgens bestek en/of opdracht onderhouden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij past bij onderhoud aan (half)verhardingen de procedures en de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veilig werken langs de weg • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	---	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van (half)verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat geen gebreken aan materieel ontstaan en geen materiaal wordt verspild.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud van (half)verhardingen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert het onderhoud snel en accuraat uit zodat de (half)verharding binnen de gestelde tijd is onderhouden en voldoet aan de gestelde eisen. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening onderhoudt bouwkundige elementen. Hij voert inspecties uit (kwaliteit, veiligheid). Hij verricht onderhoud en reparaties. Hij maakt de bouwkundige elementen schoon.		
Gewenst resultaat	De bouwkundige elementen zijn onderhouden volgens afspraak en voldoen aan de gestelde veiligheidseisen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt bij het onderhoud aan bouwkundige elementen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen van bouwkundige elementen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecifieke kennis voor het onderhouden van bouwkundige elementen • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	--	--

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er geen materiaal verloren gaat en de kwaliteit is gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan bouwkundige elementen soepel verloopt en overlegt tijdig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat de bouwkundige elementen in goede staat verkeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.7 werkproces: Onderhoudt groen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening onderhoudt beplanting en/of gazons. Hiertoe bewerkt hij de bodem, voert bodemverbetering en bemesting uit. Hij snoeit beplanting, zet beplanting af, geeft water en verwerkt snoeiafval. Hij maait het gazon en steekt de kanten af. Hij belucht, bemest en verticuteert. Hij verzorgt grote bomen.		
Gewenst resultaat	Het beplantingsonderhoud is volgens het beplantingsplan vakkundig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.7 werkproces: Onderhoudt groen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het onderhouden van groen de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Plantenkennis • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.7 werkproces: Onderhoudt groen

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Productiviteitsniveaus halen	Hij onderhoudt het groen, op een manier die voldoet aan de kwaliteits- en productiviteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van het groen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat het materieel op de juiste wijze wordt ingezet en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat het groen is onderhouden en grote bomen zijn verzorgd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening laat het terrein verzorgd achter. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende als voorbereiding op de oplevering. Hij verwijdt het vrijgekomen materiaal. Hij verzamelt het materiaal, scheidt het en voert het af. Hij slaat de vrijgekomen afvalstoffen op. Hij controleert de omgeving. Hij registreert gevraagde gegevens en noteert tijdens de oplevering aandachtspunten en draagt zorg voor de afhandeling daarvan. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het terrein is verzorgd en opgeruimd achtergelaten. Het materieel is gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzicht in werkzaamheden Kennis en toepassen van onderhoud aan materieel en handgereedschappen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van restmateriaal Kennis van vaktermen Rapporteren Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Verwerken van restmateriaal
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt bij het afronden van de werkzaamheden op het terrein de procedures en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij verwerkt het afval van het terrein, voert het restmateriaal af en laat machines, apparatuur en gereedschappen gebruiksklaar achter.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het opruimen van het terrein soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af zodat het terrein opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
4.1	Signaleert en handelt klachten af					x			x		x	x			x				x		x
4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders					x		x	x												
4.3	Staat publiek te woord				x				x	x											

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening signaleert klachten tijdens contacten met klanten. Daarnaast ontvangt hij specifieke klachten van klanten. Hij schat de ernst in van de klacht en onderzoekt de oorzaak van de klacht. Hij gaat na op welke manieren de klacht kan worden opgelost, en bepaalt op welke wijze de klacht wordt afgehandeld.		
Gewenst resultaat	De klacht is naar tevredenheid van de klant en de ondernemer afgehandeld en de klachtenprocedure is gevolgd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert alle benodigde klachtengegevens accuraat en administreert deze nauwkeurig in het systeem zodat de klachten volgens de procedure worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Compromissen sluiten Creatief denken Kennis van consumentenrecht Kennis van de klachtenprocedures Kennis van producten en/of diensten van de organisatie Luisteren Omgaan met klachten Schriftelijk communiceren in het Nederlands
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij hanteert de voorgeschreven klachtenprocedure voor een eenduidige afhandeling van klachten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> Informatie achterhalen 	Hij onderzoekt de oorzaak van de klacht zodat de klacht kan worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	Hij neemt klachten van klanten serieus en onderneemt actie volgens de klachtenprocedure, zodat de klachten naar tevredenheid van de klanten worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Overeenstemming nastreven 	Hij streeft naar een win-win situatie bij het oplossen van de klacht zodat de klacht naar tevredenheid van de klant en de ondernemer wordt opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij roept tijdig hulp in van collega's, maakt melding van klachten en zorgt bij het overdragen van klachten dat collega's goed geïnformeerd zijn, zodat de klachten zo effectief mogelijk kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij signaleert klachten en schat de ernst in van de klachten zodat de klacht op een passende manier kan worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders**4.2 werkproces: Onderhoudt contacten met publiek en omstanders**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening onderhoudt contacten met klanten, leveranciers en externe adviseurs. Hij raadpleegt contacten om informatie te verkrijgen die van belang is voor het uitvoeren van werkzaamheden en profileert zich positief binnen zijn netwerk.		
Gewenst resultaat	Een actueel netwerk en een effectief gebruik ervan.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Indruk maken op anderen	Hij profileert zich positief binnen zijn netwerk zodat hij een goede indruk maakt op mensen uit zijn netwerk.	<ul style="list-style-type: none"> • Argumenteren • Interactieve spreekvaardigheid • Kennis van basisprincipes van communicatie • Kennis van omgangsvormen • Met mensen omgaan • Netwerkvaardigheid • Schrijven • Spreekvaardigheid
Relaties bouwen en netwerken	<ul style="list-style-type: none"> • Relaties opbouwen met mensen • Relatienetwerk onderhouden en benutten	Hij houdt zijn netwerk actueel, hij legt actief contact met mensen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de organisatie, investeert in het opbouwen van een goede werkrelatie en gebruikt zijn netwerk om de werkgerelateerde doelen te bereiken en ervoor te zorgen dat er op de relevante vakgebieden expertise beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken	Hij raadpleegt zijn netwerk zodat hij informatie verkrijgt die van belang is voor het uitvoeren van de werkzaamheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.3 werkproces: Staat publiek te woord			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening staat het publiek te woord. Hij geeft antwoord op en uitleg bij vragen ten aanzien van werkzaamheden in terreinen.		
Gewenst resultaat	Het publiek is correct geïnformeerd over de werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen 	Hij toont bij vragen over de werkzaamheden begrip voor standpunten van anderen, zodat het publiek zich begrepen voelt.	<ul style="list-style-type: none"> Argumenteren Inlevingsvermogen Zichzelf presenteren
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	Hij onderbouwt zijn reactie op vragen van het publiek met argumenten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Betrouwbaarheid en deskundigheid uitstralen 	Hij presenteert zichzelf aan het publiek als ter zake kundig, legt zaken duidelijk uit en gebruikt begrijpelijke taal.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden					x												x			
6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
6.3	Organiseert materiaal en materieel											x	x					x		x	

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker groenvoorziening

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.1 werkproces: Plant en verdeelt werkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening maakt een planning voor de inzet van materieel, zichzelf en medewerkers. Hiertoe overlegt hij met de voorman/ondernemer. Hij verdeelt de dagelijkse werkzaamheden. Hij houdt hierbij rekening met de kwaliteiten van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden. Hij past deze planning indien nodig aan. De vakbekwaam medewerker groenvoorziening doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Een planning waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en de omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Mensen en middelen organiseren 	Hij maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel en houdt bij het plannen rekening met kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden en past indien nodig de gemaakte planning aan, zodat er een planning is waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en de omstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen van bestek en tekeningen • Plannen
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	Hij overlegt tijdig over de op te stellen planning en een eventuele aanpassing van de planning zodat er een goede planning ligt waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden**6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden en werkt zelf mee. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers. De vakbekwaam medewerker groenvoorziening doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze moeten worden uitgevoerd. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies en aanwijzingen geven • Functioneren van mensen controleren • Richting geven	Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken uitgevoerd dienen te worden zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is. Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert hij de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief wordt gewerkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Actief luisteren • Controleren werkzaamheden • Demonstreren in de praktijk • Duidelijk uitleg geven • Enthousiasmeren • Gebruiken communicatiemiddelen • Hanteren van principes van duurzaam ondernemen • Informeren medewerkers • Instrueren van medewerkers • Kennis en toepassen van begeleidingsmethoden • Kennis en toepassen van feedbackmethoden • Kennis en toepassen van gesprekstechnieken • Kennis van de doelgroep • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van productiviteitsnormen

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied			
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren 	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert de medewerkers en zorgt ervoor dat ze met enthousiasme en een positieve instelling werken zodat opgestelde doelstellingen worden gehaald.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Bevorderen van de teamgeest 	Hij overlegt over de te nemen maatregelen met zijn leidinggevende als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van medewerkers in zijn directe omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen worden aangepakt en beantwoordt adequaat vragen over het vakspecialisme.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.3 werkproces: Organiseert materiaal en materieel			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker groenvoorziening organiseert de tijdige beschikbaarheid van materiaal en materieel. Hij bestelt, reserveert/roept af machines, materieel, plantmateriaal en overige materialen en zorgt voor een tijdige levering op het werk.		
Gewenst resultaat	Materieel en materiaal is tijdig op de werkplek beschikbaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedure bij het reserveren en bestellen van materieel en materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> Handelen conform bedrijfsrichtlijnen/procedure/wet- en regelgeving Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van materieel en materiaal Kennis van opeenvolging van werkzaamheden Kennis van planningssystemen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij bepaalt welk materieel en materiaal nodig is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en zorgt dat ze gebruiksklaar zijn en worden onderhouden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Mensen en middelen organiseren 	Hij stelt vast welk materieel en materiaal op welk moment nodig is om het werk uit te voeren en regelt het, zodat het werk doorgang kan vinden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij toont inzicht in het verloop van de werkzaamheden en regelt alles zodanig, dat het materieel en materiaal op het juiste moment beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

2.3 Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
1.1	Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden					x						x	x								x
1.2	Voert grondverzet uit																				
1.3	Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan																				
1.4	Legt water(partijen) aan																				
1.5	Brengt verhardingen aan																				
1.6	Plaatst bouwkundige elementen					x						x	x							x	
1.7	Legt technische voorzieningen aan																				
1.8	Legt groen aan					x						x	x							x	
1.9	Rondt de aanlegwerkzaamheden af																				

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden. Hij maakt het terrein toegankelijk en schoont het terrein op waarbij hij rekening houdt met flora en fauna. Hij meet en zet uit en zorgt ervoor dat de benodigde materialen en materieel tijdig beschikbaar zijn. Hij voert grondbewerking of grondverbetering uit. Hij werkt volgens bestek en/of opdracht.		
Gewenst resultaat	Het terrein is opgeschoond en bewerkt volgens bestek en/of opdracht en klaar voor de aanlegwerkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het klaarmaken van het terrein en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kan bestek lezen • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	---	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.1 werkproces: Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het voorbereiden van het terrein op een effectieve wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het voorbereiden van het terrein soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt op basis van vaktechnisch inzicht het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever de voorkomende werkzaamheden uit zodat het terrein is voorbereid en opgeschoond.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer maakt en plaatst bouwkundige elementen op basis van tekeningen. Hij geeft hoogte, diepte en maatvoeringen aan. Hij verwerkt materialen. Hij werkt zorgvuldig de constructie af en zorgt dat het er verzorgd uitziet. Hij controleert of de constructie aan de gestelde (veiligheids)eisen voldoet.		
Gewenst resultaat	De materialen zijn vakkundig verwerkt. De constructies zijn volgens bestek, tekening en/of voorschriften veilig en verantwoord gemaakt en/of geplaatst.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het plaatsen van bouwkundige elementen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kan tekeningen lezen • Kennis en toepassen van meetkundige berekeningen • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	---	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het plaatsen van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat schade aan materieel wordt voorkomen en geen onnodig restmateriaal ontstaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het plaatsen van bouwkundige elementen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig het materiaal, maakt eenvoudige constructies en plaatst de bouwkundige elementen zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.8 werkproces: Legt groen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer legt bos en natuurterrein aan. Aan de hand van het beplantingsplan meet hij en zet uit. Hij plant handmatig of machinaal. Vervolgens verzorgt hij de afwerking. Hij werkt zorgvuldig en houdt rekening met de eigenschappen van planten, struiken en bomen.		
Gewenst resultaat	Het bos en natuurterrein is volgens het beplantingsplan vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het aanleggen van bos en natuurterrein en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende plantmethoden • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van eigenschappen van (plant)materiaal • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Plantenkennis • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	---	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van bos en natuurterrein op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van bos en natuurterrein soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij plant en zaait op basis van vaktechnisch inzicht volgens de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever, waarbij hij rekening houdt met de eigenschappen van de bodem, grond en (plant)materiaal, zodat het vakkundig is aangelegd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Voert bodemverbetering uit																									
2.2	Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen																									
2.3	Onderhoudt water(partijen)																									
2.4	Onderhoudt verhardingen					X						X	X							X						
2.5	Onderhoudt bouwkundige elementen					X						X	X							X						
2.6	Onderhoudt technische voorzieningen																									
2.7	Onderhoudt groen																									
2.8	Onderhoudt gebouwen en voorzieningen																									
2.9	Laat de werkomgeving verzorgd achter					X					X	X	X							X						

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer onderhoudt (half)verhardingen. Hij voert regulier onderhoud en herstelwerk uit. Hij houdt de verharding schoon.		
Gewenst resultaat	De (half)verhardingen zijn volgens bestek en/of opdracht onderhouden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij onderhoud aan (half)verhardingen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veilig werken langs de weg • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	---	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van (half)verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat geen gebreken aan materieel ontstaan en geen materiaal wordt verspild.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud van (half)verhardingen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert het onderhoud snel en accuraat uit zodat de (half)verharding binnen de gestelde tijd is onderhouden en voldoet aan de gestelde eisen. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer onderhoudt bouwkundige elementen. Hij voert inspecties uit (kwaliteit, veiligheid). Hij verricht onderhoud en reparaties. De vakbekwaam medewerker maakt de bouwkundige elementen schoon.		
Gewenst resultaat	De bouwkundige elementen zijn onderhouden volgens afspraak en voldoen aan de gestelde (veiligheids)eisen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het onderhouden van bouwkundige elementen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecifieke kennis voor het onderhouden van bouwkundige elementen • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	--

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er geen materiaal verloren gaat en de kwaliteit is gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud van bouwkundige elementen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat de bouwkundige elementen in goede staat verkeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer laat het terrein verzorgd achter. Hij verwijdt het vrijgekomen materiaal. Hij verzamelt het materiaal, scheidt het en voert het af. Hij slaat de vrijgekomen afvalstoffen op. Hij controleert de omgeving. Hij registreert gevraagde gegevens. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het terrein is verzorgd en opgeruimd achtergelaten. Het materiaal is gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzicht in werkzaamheden Kennis en toepassen van onderhoud aan materieel en handgereedschappen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van restmateriaal Kennis van vaktermen Rapporteren Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Verwerken van restmateriaal
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het afronden van de werkzaamheden op het terrein en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij verwerkt afval van het terrein, voert restmateriaal af en laat machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het opruimen van het terrein soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en het terrein en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af zodat het terrein opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied	Competenties																								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
	Beslissen en activiteiten initieren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																									
3.1	Voert inventarisaties uit				X					X	X		X												
3.2	Voert bosexploitatie uit				X						X	X							X	X					
3.3	Voert flora- en faunabeheer uit				X	X				X	X	X							X	X					
3.4	Voert bodembeheer uit				X	X				X	X	X								X					
3.5	Voert waterbeheer uit				X	X				X	X	X								X					
3.6	Verzamelt informatie																								

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.1 werkproces: Voert inventarisaties uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer voert inventarisaties uit in bos en natuur. Hij neemt terreingegevens op en verwerkt deze gegevens. Hij vraagt zonodig gegevens op.		
Gewenst resultaat	Terreingegevens zijn correct geïnterviewd. Op basis van de inventarisatie kunnen beheer- en onderhoudsplannen worden gemaakt en werkzaamheden worden gepland.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens 	Hij inventariseert terreingegevens en legt relaties tussen gegevens en mogelijke oorzaken en effecten zodat relevante beheerinformatie beschikbaar komt.	<ul style="list-style-type: none"> Hanteren van correct taalgebruik Informatie interpreteren Informatie selecteren Kennis van bodem- en waterhuishouding Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van flora en fauna Kennis van registratiesysteem
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij neemt terreingegevens op en rapporteert, zodat beheerswerkzaamheden kunnen worden gepland.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	Hij overlegt tijdig en regelmatig bij het inventariseren en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij verwerkt, op basis van zijn vaktechnisch inzicht de gegevens van de inventarisatie, zodat beheerswerkzaamheden kunnen worden gepland.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.2 werkproces: Voert bosexploitatie uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer voert bosexploitatie uit. Hij voert werkzaamheden uit ten behoeve van bosontwikkeling, houtproductie, recreatie en natuurontwikkeling. Hij blest bomen ten behoeve van dunningen en bepaalt toekomstbomen. Hij oogst hout. Hij bedient complexe machines, rekening houdend met de veiligheid van zichzelf en de omgeving. Hij meet staand en liggend hout, bepaalt sortiment en beoordeelt de houtkwaliteit. Hij maakt houtkavels verkoopklaar.		
Gewenst resultaat	Werkzaamheden ten hoeve van bosontwikkeling zijn vakkundig uitgevoerd. Hout is vakkundig geoogst. Houtkavels zijn verkoopklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

3.2 werkproces: Voert bosexploitatie uit

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij de bosexploitatie en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Bomenkennis • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Kennis en toepassen van verschillende plantmethoden • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

3.2 werkproces: Voert bosexploitatie uit

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Productiviteitsniveaus halen • Kwaliteitsniveaus halen	Hij voert bosexploitatie uit, op een manier die voldoet aan de kwaliteits- en productiviteitsnormen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij maakt gereedschappen en machines voor bosexploitatie gebruiksklaar, gebruikt ze op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij overlegt tijdig en regelmatig bij het uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van bosexploitatie en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert op basis van vaktechnisch inzicht werkzaamheden voor bosexploitatie vakkundig uit.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.3 werkproces: Voert flora- en faunabeheer uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer neemt maatregelen die van belang zijn voor de ontwikkeling en instandhouding van verschillende leefgemeenschappen, rekening houdend met de veiligheid voor zichzelf en de omgeving. Hij signaleert eventuele aantastingen en ziekten aan flora en fauna. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.		
Gewenst resultaat	Beheersmaatregelen aan flora en fauna zijn vakkundig uitgevoerd. Beheersmaatregelen zijn veilig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

3.3 werkproces: Voert flora- en faunabeheer uit

Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsverantwoord handelen 	Hij beheert flora en fauna en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Kennis en toepassen van omgevingsverantwoord handelen • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van registratiesysteem • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van ziekten en plagen • Rapporteren
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

3.3 werkproces: Voert flora- en faunabeheer uit

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij de beheerswerkzaamheden aan flora en fauna en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Productiviteitsniveaus halen • Kwaliteitsniveaus halen	Hij voert flora- en faunabeheer uit op een manier die voldoet aan de kwaliteits- en productiviteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de beheerwerkzaamheden aan flora en fauna gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig bij het uitvoeren van werkzaamheden voor flora- en faunabeheer en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert beheerswerkzaamheden op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig en accuraat uit. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.4 werkproces: Voert bodembeheer uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer voert bodembeheer uit. Hij neemt maatregelen om de bodemkwaliteit in stand te houden of te verbeteren. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.		
Gewenst resultaat	De werkzaamheden voor bodembeheer zijn deskundig uitgevoerd. Beheersmaatregelen zijn veilig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

3.4 werkproces: Voert bodembeheer uit

Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsverantwoord handelen 	Hij houdt bij het uitvoeren van werkzaamheden voor bodembeheer rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Kennis en toepassen van omgevingsverantwoord handelen • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van registratiesysteem • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Rapporteren • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.4 werkproces: Voert bodembeheer uit**

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij de beheerwerkzaamheden aan de bodem en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan de bodem gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig bij het uitvoeren van werkzaamheden voor bodembeheer en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert beheerwerkzaamheden aan de bodem op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig en accuraat uit. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.5 werkproces: Voert waterbeheer uit**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer voert waterbeheer uit. Hij neemt maatregelen om de waterstand, -kwaliteit en -afvoer in stand te houden of te verbeteren. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld. Hij voert onderhoudsmaatregelen uit.		
Gewenst resultaat	De beheerwerkzaamheden aan het water zijn deskundig uitgevoerd. Beheersmaatregelen zijn veilig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsverantwoord handelen	Hij beheert het water en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen water, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Kennis en toepassen van omgevingsverantwoord handelen • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van registratiesysteem • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding • Rapporteren

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.5 werkproces: Voert waterbeheer uit**

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij de beheerwerkzaamheden aan het water en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de beheerwerkzaamheden aan het water gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig bij het uitvoeren van beheerwerkzaamheden aan het water en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert beheerwerkzaamheden op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig en accuraat uit. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
4.1	Signaleert en handelt klachten af					x			x		x	x			x				x		x
4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders					x		x	x												
4.3	Staat publiek te woord				x				x	x											

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer signaleert klachten tijdens contacten met klanten. Daarnaast ontvangt hij specifieke klachten van klanten. Hij schat de ernst in van de klacht en onderzoekt de oorzaak van de klacht. Hij gaat na op welke manieren de klacht kan worden opgelost, en bepaalt op welke wijze de klacht wordt afgehandeld.		
Gewenst resultaat	De klacht is naar tevredenheid van de klant en de ondernemer afgehandeld en de klachtenprocedure is gevolgd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert alle benodigde klachtengegevens accuraat en administreert deze nauwkeurig in het systeem zodat de klachten volgens de procedure worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Compromissen sluiten Creatief denken Kennis van consumentenrecht Kennis van de klachtenprocedures Kennis van producten en/of diensten van de organisatie Luisteren Omgaan met klachten Schriftelijk communiceren in het Nederlands
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij hanteert de voorgeschreven klachtenprocedure voor een eenduidige afhandeling van klachten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> Informatie achterhalen 	Hij onderzoekt de oorzaak van de klacht zodat de klacht kan worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	Hij neemt klachten van klanten serieus en onderneemt actie volgens de klachtenprocedure, zodat de klachten naar tevredenheid van de klanten worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Overeenstemming nastreven 	Hij streeft naar een win-win situatie bij het oplossen van de klacht zodat de klacht naar tevredenheid van de klant en de ondernemer kan worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij roept tijdig hulp in van collega's, maakt melding van klachten en zorgt bij het overdragen van klachten dat collega's goed zijn geïnformeerd, zodat de klacht zo effectief mogelijk kan worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij signaleert klachten en schat de ernst in van de klachten zodat de klachten op een passende manier kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders**4.2 werkproces: Onderhoudt contacten met publiek en omstanders**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer onderhoudt contacten met belanghebbenden. Hij raadpleegt contacten om informatie te verkrijgen die van belang is voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden en profileert zich positief binnen zijn netwerk.		
Gewenst resultaat	Een actueel netwerk en een effectief gebruik ervan.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Indruk maken op anderen	Hij profileert zich positief binnen zijn netwerk zodat hij een goede indruk maakt op mensen uit zijn netwerk.	<ul style="list-style-type: none"> • Argumenteren • Interactieve spreekvaardigheid • Kennis van basisprincipes van communicatie • Kennis van omgangsvormen • Met mensen omgaan • Netwerkvaardigheid • Schrijven • Spreekvaardigheid • Zichzelf presenteren
Relaties bouwen en netwerken	<ul style="list-style-type: none"> • Relaties opbouwen met mensen • Relatienetwerk onderhouden en benutten	Hij houdt zijn netwerk actueel, hij legt actief contact met mensen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de organisatie, investeert in het opbouwen van een goede werkrelatie en gebruikt zijn netwerk om de werkgerelateerde doelen te bereiken en ervoor te zorgen dat er op de relevante vakgebieden expertise beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken	Hij raadpleegt zijn netwerk zodat hij informatie verkrijgt die van belang is voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.3 werkproces: Staat publiek te woord			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer staat publiek te woord. Hij geeft antwoord op en uitleg bij kritische vragen ten aanzien van werkzaamheden in bos en natuurterrein.		
Gewenst resultaat	Publiek is correct geïnformeerd over de werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen 	Hij toont bij vragen over de werkzaamheden begrip voor standpunten van anderen, zodat het publiek zich begrepen voelt.	<ul style="list-style-type: none"> Argumenteren Inlevingsvermogen Zichzelf presenteren
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	Hij onderbouwt zijn reactie op vragen van het publiek met argumenten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Betrouwbaarheid en deskundigheid uitstralen 	Hij presenteert zichzelf aan het publiek als ter zake kundig, legt zaken duidelijk uit en gebruikt begrijpelijke taal.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden					x												x			
6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
6.3	Organiseert materiaal en materieel											x	x					x		x	

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.1 werkproces: Plant en verdeelt werkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer maakt een planning voor de inzet van materieel, zichzelf en medewerkers. Hiertoe overlegt hij met de voorman/ondernemer. Hij verdeelt de dagelijkse werkzaamheden. Hij houdt hierbij rekening met de kwaliteiten van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden. Hij past deze planning indien nodig aan. De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Een planning waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Mensen en middelen organiseren 	Hij maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel en houdt bij het plannen rekening met kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden en past indien nodig de gemaakte planning aan, zodat er een planning is waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen van bestek en tekeningen • Plannen
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	Hij overlegt tijdig over de op te stellen planning en een eventuele aanpassing van de planning zodat er een goede planning ligt waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden en werkt zelf mee. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers. De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze uitgevoerd moeten worden. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies en aanwijzingen geven Functioneren van mensen controleren Richting geven 	Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken uitgevoerd dienen te worden zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is. Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief wordt gewerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Actief luisteren Controleren werkzaamheden Demonstreren in de praktijk Duidelijk uitleg geven Enthousiasmeren Gebruiken communicatiemiddelen Hanteren van principes van duurzaam ondernemen Informerende medewerkers Instrueren van medewerkers Kennis en toepassen van begeleidingsmethoden Kennis en toepassen van feedbackmethoden Kennis en toepassen van gesprekstechnieken Kennis van de doelgroep Kennis van kwaliteitsnormen Kennis van productiviteitsnormen

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden**6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied**

Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert de medewerkers en zorgt ervoor dat ze met enthousiasme en een positieve instelling werken zodat opgestelde doelstellingen worden gehaald.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Bevorderen van de teamgeest	Hij overlegt over de te nemen maatregelen met zijn leidinggevende als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van medewerkers in zijn directe omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen aangepakt worden en beantwoordt adequaat vragen over het vakspecialisme.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.3 werkproces: Organiseert materiaal en materieel			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer organiseert de tijdige beschikbaarheid van materiaal en materieel. Hij bestelt, reserveert/roept af machines, materieel, plantmateriaal en overige materialen en zorgt voor een tijdige levering op het werk.		
Gewenst resultaat	Materieel en materiaal is tijdig op de werkplek beschikbaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedure bij het reserveren en bestellen van materieel en materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> Handelen conform bedrijfsrichtlijnen/procedures/wet- en regelgeving Kennis gebruiksdoel van materieel en materiaal Kennis van materieel en materiaal Kennis van opeenvolging van werkzaamheden Kennis van planningssystemen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij bepaalt welk materieel en materiaal nodig is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en zorgt dat ze gebruiksklaar zijn en onderhouden worden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Mensen en middelen organiseren 	Hij stelt vast welk materieel en materiaal op welk moment nodig is om het werk uit te voeren en regelt het, zodat het werk doorgang kan vinden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij toont inzicht in het verloop van de werkzaamheden en regelt alles zodanig, dat het materieel en materiaal op het juiste moment beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

2.4 Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
1.1	Maakt het terrein klaar voor aanlegwerkzaamheden																									
1.2	Voert grondverzet uit				X						X	X								X						
1.3	Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan				X						X	X								X						
1.4	Legt water(partijen) aan				X						X	X								X						
1.5	Brengt verhardingen aan				X						X	X								X						
1.6	Plaatst bouwkundige elementen				X						X	X							X	X						
1.7	Legt technische voorzieningen aan				X						X	X							X	X						
1.8	Legt groen aan				X						X	X								X						
1.9	Rondt de aanlegwerkzaamheden af				X					X	X	X								X						

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.2 werkproces: Voert grondverzet uit

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu voert grondverzet uit volgens bestek en/of tekening. Hij ontgraaft terrein en/of cunetten, gebruikmakend van de juiste machines en hulpmiddelen. Hij verplaatst grond en/of voert de vrijgekomen grond af. Hij egaliseert de grond.		
Gewenst resultaat	Het grondverzet is uitgevoerd volgens bestek en/of tekening en het terrein is gereed voor verdere werkzaamheden		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.2 werkproces: Voert grondverzet uit

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het grondverzet en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Inzicht in gevolg van inzet soorten materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veilig werken langs de weg • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.2 werkproces: Voert grondverzet uit

			<ul style="list-style-type: none"> • Volgen van machinevoorschriften en veilige werkprocedures
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt grondverzetmachines en hulpmiddelen op een effectieve en efficiënte wijze, rekening houdend met de gebruiksmogelijkheden en de omstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het grondverzet soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij voert op basis van vaktechnisch inzicht grondverzet uit zodat het terrein bewerkt, uitgegraven of opgehoogd is conform opdracht en gereed voor verdere aanlegwerkzaamheden. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.3 werkproces: Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu meet en zet uit volgens bestek en/of tekening. Hij legt rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen aan. Hij plaatst bronnering en verricht grondwerk. Hij plaatst riolerings- en/of waterafvoervoorzieningen en sluit ze aan. Hij bewaakt de voortgang en uitvoering in kwalitatieve en kwantitatieve zin. Vervolgens werkt hij de grond af. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	Het systeem is volgens bestek en/of tekening vakkundig aangelegd en correct aangesloten.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.3 werkproces: Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures op en past de veiligheidsvoorschriften toe zodat alle facetten van het aanleggen van riolerings- en/of waterafvoersystemen correct en in de juiste volgorde worden uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van meet- en uitzetapparatuur • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van bestek en tekeningen • Kennis van bodem- en waterhuishouding • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van inspectie- en controlesystemen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecialistische kennis van het aanleggen van water(partijen)
------------------------------------	--	--	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.3 werkproces: Legt riolerings- en/of waterafvoersystemen aan**

			<ul style="list-style-type: none"> • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt machines, gereedschappen en materiaal bij het aanleggen van rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen op een effectieve en efficiënte wijze, zodat er weinig materiaalverlies is en de levensduur van de machines en gereedschappen optimaal is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij legt op basis van vaktechnisch inzicht efficiënt rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen aan zodat de aansluitingen waterdicht op elkaar zijn aangesloten en het geheel volgens werkschrijving is uitgevoerd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu legt water(partijen), sloten en oevers aan volgens bestek en/of tekening. Hiertoe verricht hij grondwerk, werkt taluds af en voert metingen en waterpassingen uit. Hij brengt indien van toepassing afdichtingsmateriaal aan en plaatst oeverbescherming. Hij controleert de werkzaamheden op vaktechnische eisen.		
Gewenst resultaat	De water(partij) is volgens bestek en/of tekening vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het aanleggen van water(partijen) en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van bestek en tekeningen • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecialistische kennis van het aanleggen van water(partijen) • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	--	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.4 werkproces: Legt water(partijen) aan**

			<ul style="list-style-type: none"> • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van water(partijen) op een effectieve wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van water(partijen) soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij legt op basis van vaktechnisch inzicht volgens bestek of tekening en/of de wensen van de opdrachtgever water(partijen), sloten en oevers aan zodat deze functioneren en voldoen aan de gestelde eisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu brengt (half)verhardingen aan volgens bestek en/of tekening. Hij meet en waterpast. Hij bereidt de ondergrond (het cunet) voor door het aanbrengen van het juiste funderingsmateriaal en verdicht dit. Hij plaatst kantopsluiting en brengt straatwerk en/of halfverhardingsmateriaal aan. Hij werkt de (half)verharding af.		
Gewenst resultaat	De (half)verharding is volgens bestek en/of tekening vakkundig aangebracht.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het aanbrengen van verhardingen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van meet- en uitzetapparatuur • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van bestek en tekeningen • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van stabiliteit en verdichting van de fundering/ondergrond • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kwaliteit leveren • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.5 werkproces: Brengt verhardingen aan**

			<ul style="list-style-type: none"> • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanbrengen van verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze, zodat er weinig materiaalverlies is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanbrengen van verhardingen soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij brengt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig de verhardingen aan zodat deze voldoen aan de bestekeisen en/of de wensen van de opdrachtgever. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu maakt en plaatst bouwkundige elementen op basis van tekeningen. Hij geeft hoogte, diepte en maatvoeringen aan. Hij verwerkt materialen. Hij werkt zorgvuldig de constructie af en zorgt dat het geheel er verzorgd uitziet. Hij controleert of de constructie aan de gestelde (veiligheids)eisen voldoet.		
Gewenst resultaat	De materialen zijn vakkundig verwerkt. De constructie is volgens bestek, tekening en/of voorschrift veilig en verantwoord gemaakt en/of geplaatst.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het plaatsen van bouwkundige elementen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van meetkundige berekeningen • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van bestek en tekeningen • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen van bouwkundige elementen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van stabiliteit en verdichting van de fundering/ondergrond • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving
------------------------------------	--	---	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.6 werkproces: Plaatst bouwkundige elementen**

			<ul style="list-style-type: none"> • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	De bouwkundige elementen zijn correct geplaatst en voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het plaatsen van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze, zodat schade aan materieel wordt voorkomen en geen onnodig restmateriaal ontstaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het plaatsen van bouwkundige elementen soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig het materiaal, maakt eenvoudige constructies en plaatst de bouwkundige elementen zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.7 werkproces: Legt technische voorzieningen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu legt technische voorzieningen aan volgens bestek en/of tekening. Hij verricht grondwerk. Hij legt kabels en leidingen aan. Hij plaatst aansluit-/aftappunten. Hij dicht de sleuf en laat het terrein verzorgd achter.		
Gewenst resultaat	De technische voorzieningen zijn volgens bestek en/of tekening aangelegd. Het geheel ziet er verzorgd uit.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.7 werkproces: Legt technische voorzieningen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het aanleggen van technische voorzieningen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van technische voorzieningen • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van waterbeheer • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	---	--

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.7 werkproces: Legt technische voorzieningen aan

Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij legt technische voorzieningen aan volgens de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van technische voorzieningen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat schade aan materieel wordt voorkomen en geen onnodig restmateriaal ontstaat.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van technische voorzieningen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig het materiaal en legt technische voorzieningen aan zodat deze voldoen aan de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.8 werkproces: Legt groen aan			
Omschrijving	De vakbekwaam land, water en milieu legt groen aan. Aan de hand van het beplantingsplan meet hij en zet uit. Hij plant handmatig of machinaal. Vervolgens verzorgt hij de afwerking. Hij werkt zorgvuldig en houdt rekening met de eigenschappen van planten, struiken en bomen.		
Gewenst resultaat	Het groen is volgens het beplantingsplan vakkundig aangelegd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het aanleggen van groen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende plantmethoden • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van eigenschappen van (plant)materiaal • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Plantenkennis • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	---

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.8 werkproces: Legt groen aan

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materialen en materieel bij het aanleggen van groen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat er weinig materiaal verlies is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het aanleggen van groen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij plant en zaait op basis van vaktechnisch inzicht volgens de besteisen en/of de wensen van de opdrachtgever, waarbij hij rekening houdt met de eigenschappen van de bodem, grond en (plant)materiaal, zodat het vakkundig is aangelegd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu rondt de aanlegwerkzaamheden af. Hij controleert de werkzaamheden. Hij verantwoordt afwijkingen ten opzichte van het bestek, tekening en/of beplantingsplan cq de begroting. Hij registreert gevraagde gegevens. Hij organiseert dat restmateriaal dat bij de aanlegwerkzaamheden vrijkomt, wordt afgevoerd volgens voorschrift. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur onderhouden en eventueel gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het terrein is opgeruimd en verzorgd achtergelaten. De werkzaamheden zijn verantwoord en met de leidinggevende besproken. De gevraagde gegevens zijn correct geregistreerd. Het restmateriaal is volgens voorschrift afgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzetten van materieel Kennis van controlesysteem Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van restmateriaal Kennis van vaktermen Kennis van veiligheidsvoorschriften Rapporteren Scheiden van restmateriaal Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Verwerken van materialen
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het afronden van de werkzaamheden op het terrein en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 1 Voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**1.9 werkproces: Rondt de aanlegwerkzaamheden af**

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt op effectieve wijze het juiste materieel bij de afronding van aanlegwerkzaamheden op het terrein en het gebruiksklaar maken van het materieel, zodat aan de gestelde eisen is voldaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het afronden van de werkzaamheden soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af volgens voorschrift, zodat het terrein opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beoordelen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
2.1	Voert bodemverbetering uit					x						x	x								x
2.2	Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen					x						x	x								x
2.3	Onderhoudt water(partijen)																				
2.4	Onderhoudt verhardingen					x						x	x								x
2.5	Onderhoudt bouwkundige elementen					x						x	x							x	x
2.6	Onderhoudt technische voorzieningen					x						x	x							x	x
2.7	Onderhoudt groen																				
2.8	Onderhoudt gebouwen en voorzieningen																				
2.9	Laat de werkomgeving verzorgd achter					x					x	x	x								x

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.1 werkproces: Voert bodemverbetering uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu maakt machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan aan de omstandigheden. Hij voert bodemverbetering uit. Hij bewerkt de bodem. Hij voert bemesting uit en indien van toepassing belucht de grond en verticuteert. Hij neemt maatregelen om de bodemkwaliteit te verbeteren. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	De bodemverbetering is uitgevoerd volgens bestek en/of opdracht.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.1 werkproces: Voert bodemverbetering uit

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het bewerken en bemesten van de bodem en past veiligheidsvoorschriften toe, zodat het werk correct en op een veilige wijze is uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van groeiplaatsverbetering • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van meststoffen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	---	--

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.1 werkproces: Voert bodemverbetering uit

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel op een effectieve en efficiënte wijze, zodat een optimaal resultaat wordt bereikt.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het bewerken van de bodem soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt op basis van vaktechnisch inzicht het materieel gebruiksklaar en bewerkt de bodem vakkundig zodat het groen optimaal kan groeien.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.2 werkproces: Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen. Hij voert inspecties uit en verhelpt verstoppingen. Hij voert herstelwerkzaamheden uit. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens bestek en/of de wensen van de opdrachtgever. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	De rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen zijn operationeel.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.2 werkproces: Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het onderhouden van rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen en past de veiligheidsvoorschriften toe zodat het werk correct en veilig is uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van inspectie- en controlesystemen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van riolering, drainage, regenwaterafvoer en berekening • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	--	---	--

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.2 werkproces: Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel op een effectieve en efficiënte wijze, zodat een optimaal resultaat wordt bereikt en verspilling van materiaal wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert op basis van vaktechnisch inzicht het werk snel en bedreven uit, zodat de rioleringsystemen en/of waterafvoersystemen optimaal functioneren.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt (half)verhardingen. Hij voert regulier onderhoud en herstelwerk uit. Hij houdt de verharding schoon. Hij voert gladheidsbestrijding uit.		
Gewenst resultaat	De (half)verhardingen zijn volgens bestek en/of opdracht onderhouden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij onderhoud aan (half)verhardingen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van stabiliteit en verdichting van de fundering/ondergrond • Kennis van vaktermen • Kennis van veilig werken langs de weg • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen
------------------------------------	---	---	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van (half)verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze, zodat geen gebreken aan materieel ontstaan en geen materiaal wordt verspild.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud van (half)verhardingen soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen 	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert het onderhoud snel en accuraat uit zodat de (half)verharding binnen de gestelde tijd is onderhouden en voldoet aan de gestelde eisen. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt bouwkundige elementen. Hij voert inspecties uit (kwaliteit, veiligheid). Hij verricht onderhoud en reparaties en maakt de bouwkundige elementen schoon.		
Gewenst resultaat	De bouwkundige elementen zijn onderhouden volgens afspraak en voldoen aan de gestelde (veiligheids)eisen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het onderhouden van bouwkundige elementen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van inspectie- en controlesystemen • Kennis van kwaliteitsnormen van bouwkundige elementen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Vakspecifieke kennis voor het onderhouden van bouwkundige elementen • Verwerken van materialen
------------------------------------	--	--	---

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.5 werkproces: Onderhoudt bouwkundige elementen

			<ul style="list-style-type: none"> Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken Kwaliteitsniveaus halen	Hij onderhoudt bouwkundige elementen, op een manier die voldoet aan de kwaliteits- en productiviteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van bouwkundige elementen op een effectieve en efficiënte wijze, zodat er geen materiaal verloren gaat en de kwaliteit is gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud van bouwkundige elementen soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overig betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat de bouwkundige elementen in goede staat verkeren.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.6 werkproces: Onderhoudt technische voorzieningen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt technische voorzieningen. Hij bepaalt tijdens de uitvoering welke storingen en reparaties hij zelf mag uitvoeren of moeten worden uitbesteed. Hij lost storingen op, voert onderhoud en reparaties uit. Hij meldt gebreken. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens opdracht, regels en/of wetgeving. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken.		
Gewenst resultaat	De technische voorzieningen zijn gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.6 werkproces: Onderhoudt technische voorzieningen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het onderhoud van technische voorzieningen en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van de werking van technische voorzieningen • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen 	Hij onderhoudt technische voorzieningen, op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.6 werkproces: Onderhoudt technische voorzieningen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel op een effectieve en efficiënte wijze, zodat er geen materiaal verloren gaat en kwaliteit en veiligheid is gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het technisch onderhoud soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt gebreken, onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert, op basis van vaktechnisch inzicht, onderhoud uit aan technische voorzieningen, zodat aan de gestelde eisen is voldaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu laat het terrein verzorgd achter. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende als voorbereiding op de oplevering. Hij verwijdert het vrijgekomen materiaal. Hij verzamelt het materiaal, scheidt het en voert het af. Hij slaat de vrijgekomen afvalstoffen op. Hij controleert de omgeving. Hij registreert gevraagde gegevens en noteert tijdens de oplevering aandachtspunten en draagt zorg voor de afhandeling daarvan. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	Het terrein is verzorgd en opgeruimd achtergelaten. Het materieel is gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzicht in werkzaamheden Kennis en toepassen van onderhoud aan materieel en handgereedschappen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van inspectie- en controlesystemen Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van restmateriaal Kennis van vaktermen Rapporteren Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Verwerken van restmateriaal
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het afronden van de werkzaamheden op het terrein en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij verwerkt het afval van het terrein, voert het restmateriaal af en laat machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het opruimen van het terrein soepel en doelmatig verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met overige betrokkenen. Hij meldt gebreken, onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af zodat het terrein opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied	Competenties																										
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y		
	Be beslissen en activiteiten inïëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Sammenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwach- tingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen		
Werkprocessen																											
3.1	Voert inventarisaties uit				X					X	X		X							X							
3.2	Voert bosexploitatie uit																										
3.3	Voert flora- en faunabeheer uit				X	X				X	X	X								X							
3.4	Voert bodembeheer uit																										
3.5	Voert waterbeheer uit				X	X				X	X	X							X	X							
3.6	Verzamelt informatie				X									X						X							

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.1 werkproces: Voert inventarisaties uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu voert inventarisaties uit in bos, natuur en landelijk gebied. Hij neemt terreingegevens op en verwerkt deze gegevens.		
Gewenst resultaat	Terreingegevens zijn correct geïnterviewd. Op basis van de inventarisatie kunnen beheer- onderhoudsplannen worden gemaakt en werkzaamheden worden gepland.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens 	Hij inventariseert terreingegevens en legt relaties tussen gegevens en mogelijke oorzaken en effecten zodat relevante beheerinformatie beschikbaar komt.	<ul style="list-style-type: none"> Hanteren van correct taalgebruik Informatie interpreteren Informatie selecteren Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van flora en fauna Kennis van registratiesysteem Kennis van veiligheidsvoorschriften Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedure/ wet- en regelgeving
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij neemt terreingegevens op en rapporteert, zodat beheerwerkzaamheden kunnen worden gepland.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het inventariseren van terreingegevens in bos, natuur en landelijk gebied.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Aanpassen aan de groep 	Hij overlegt tijdig en regelmatig bij het inventariseren en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.1 werkproces: Voert inventarisaties uit**

Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij verwerkt, op basis van zijn vaktechnisch inzicht, de gegevens van de inventarisatie, zodat beheersmaatregelen kunnen worden gepland.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
----------------------------	---	--	--

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.3 werkproces: Voert flora- en faunabeheer uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu neemt maatregelen die van belang zijn voor de ontwikkeling en instandhouding van verschillende soorten en/of leefgemeenschappen, rekening houdend met de veiligheid voor zichzelf en de omgeving. Hij signaleert eventuele aantastingen, verstoringen en/of ziekten aan flora en fauna. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.		
Gewenst resultaat	Beheersmaatregelen aan flora en fauna zijn vakkundig uitgevoerd. Beheersmaatregelen zijn veilig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Ethisch handelen Omgevingsverantwoord handelen 	Hij voert beheerswerkzaamheden uit aan flora en fauna en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Kennis en toepassen van omgevingsverantwoord handelen Kennis van de bodem en grondsoorten Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van flora en fauna Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van veiligheidsvoorschriften Rapporteren

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.3 werkproces: Voert flora- en faunabeheer uit**

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren	Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij de beheerswerkzaamheden aan flora en fauna en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de beheerswerkzaamheden aan flora en fauna gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig over het de beheersmaatregelen aan flora en fauna en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert beheerswerkzaamheden op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig en accuraat uit, waarbij hij op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning verricht. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied			
3.5 werkproces: Voert waterbeheer uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu voert waterbeheer uit. Hij neemt maatregelen om de waterstand, -kwaliteit en -afvoer in stand te houden of te verbeteren. Hij verricht onderhoudswerkzaamheden. Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.		
Gewenst resultaat	Beheersmaatregelen aan het water zijn deskundig uitgevoerd. Beheers- en onderhoudsmaatregelen zijn veilig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied

3.5 werkproces: Voert waterbeheer uit

Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsverantwoord handelen 	Hij beheert het water en houdt rekening met de effecten van zijn werkzaamheden op de omgeving, zodat de samenhang tussen water, bodem, plant en dier wordt bevorderd.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Kennis en toepassen van omgevingsverantwoord handelen • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van productiviteitsnormen • Kennis van registratiesysteem • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding • Rapporteren • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.5 werkproces: Voert waterbeheer uit**

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij de beheerwerkzaamheden aan het water en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Kwaliteit leveren	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit- en productiviteitsniveaus bewaken • Kwaliteitsniveaus halen	Hij voert waterbeheer uit, op een manier die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken	Hij maakt materiaal en materieel voor de beheerwerkzaamheden aan het water gebruiksklaar, gebruikt het op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren	Hij overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen over het beheer van het water en meldt opmerkelijke waarnemingen tijdens de werkzaamheden aan collega's en leidinggevende.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij voert beheerwerkzaamheden op basis van vaktechnisch inzicht vakkundig en accuraat uit. Bij het maken van afwegingen houdt hij rekening met het effect van zijn keuze op de lange termijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 3 Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied**3.6 werkproces: Verzamelt informatie**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu verzamelt informatie en verstrekt informatie vanuit het werkgebied aan betrokkenen ter ondersteuning van de uitvoering van inrichting-, onderhoud- en beheerplannen.		
Gewenst resultaat	Informatie voor de uitvoering van inrichting-, onderhoud- en beheerplannen is beschikbaar en toegankelijk voor de betrokkenen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedures bij het verzamelen en geven van informatie uit het werkgebied.	<ul style="list-style-type: none"> Hanteren van correct taalgebruik Informatie interpreteren Informatie selecteren Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> Informatie achterhalen	Hij verzamelt informatie die nodig is voor het uitvoeren van beheermaatregelen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren	Hij verstrekt informatie vanuit het werkgebied aan anderen ter ondersteuning van de uitvoering van inrichting-, onderhoud- en beheerplannen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
4.1	Signaleert en handelt klachten af					x			x		x	x			x				x		x
4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders					x		x	x												
4.3	Staat publiek te woord				x				x	x											

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu signaleert klachten tijdens contacten met klanten. Daarnaast ontvangt hij specifieke klachten van klanten. Hij schat de ernst in van de klacht en onderzoekt de oorzaak van de klacht. Hij gaat na op welke manieren de klacht kan worden opgelost en bepaalt op welke wijze de klacht wordt afgehandeld.		
Gewenst resultaat	De klacht is naar tevredenheid van de klant en de ondernemer afgehandeld en de klachtenprocedure is gevolgd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert alle benodigde klachtengegevens accuraat en administreert deze nauwkeurig in het systeem zodat de klachten volgens de klachtenprocedure worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Compromissen sluiten Creatief denken Kennis van consumentenrecht Kennis van de klachtenprocedures Kennis van producten en/of diensten van de organisatie Luisteren Omgaan met klachten Schriftelijk communiceren in het Nederlands
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij hanteert de voorgeschreven klachtenprocedure voor een eenduidige afhandeling van klachten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Onderzoeken	<ul style="list-style-type: none"> Informatie achterhalen 	Hij onderzoekt de oorzaak van de klacht zodat de klacht kan worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	Hij neemt klachten van klanten serieus en onderneemt actie volgens de klachtenprocedure, zodat de klachten naar tevredenheid van de klanten worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Overeenstemming nastreven 	Hij streeft naar een win-win situatie bij het oplossen van de klacht zodat de klacht naar tevredenheid van de klant en de ondernemer kan worden opgelost.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.1 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Proactief informeren 	Hij roept tijdig hulp in van collega's, maakt melding van klachten en zorgt bij het overdragen van klachten dat collega's goed geïnformeerd zijn, zodat de klachten zo effectief mogelijk kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij signaleert klachten en schat de ernst in van de klachten zodat de klachten op een passende manier kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders**4.2 werkproces: Onderhoudt contacten met publiek en omstanders**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu onderhoudt contacten met belanghebbenden. Hij raadpleegt contacten om informatie te verkrijgen die van belang is voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden en profileert zich positief binnen zijn netwerk.		
Gewenst resultaat	Een actueel netwerk en een effectief gebruik ervan.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> • Indruk maken op anderen	Hij profileert zich positief binnen zijn netwerk zodat hij een goede indruk maakt op mensen uit zijn netwerk.	<ul style="list-style-type: none"> • Argumenteren • Interactieve spreekvaardigheid • Kennis van basisprincipes van communicatie • Kennis van omgangsvormen • Met mensen omgaan • Netwerkvaardigheid • Schrijven • Spreekvaardigheid • Zichzelf presenteren
Relaties bouwen en netwerken	<ul style="list-style-type: none"> • Relaties opbouwen met mensen • Relatienetwerk onderhouden en benutten	Hij houdt zijn netwerk actueel, hij legt actief contact met mensen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de organisatie, investeert in het opbouwen van een goede werkrelatie en gebruikt zijn netwerk om de werkgerelateerde doelen te bereiken en ervoor te zorgen dat er op de relevante vakgebieden expertise beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken	Hij raadpleegt zijn netwerk zodat hij informatie verkrijgt die van belang is voor het uitvoeren van zijn werkzaamheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 4 Draagt zorg voor publiek en omstanders			
4.3 werkproces: Staat publiek te woord			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu staat publiek te woord. Hij geeft antwoord op en uitleg bij vragen ten aanzien van werkzaamheden in landelijk gebied.		
Gewenst resultaat	Het publiek is correct geïnformeerd over de werkzaamheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> Begrip hebben voor de standpunten en houding van anderen 	Hij toont bij vragen over de werkzaamheden begrip voor standpunten van anderen, zodat het publiek zich begrepen voelt.	<ul style="list-style-type: none"> Argumenteren Inlevingsvermogen Zichzelf presenteren
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	Hij onderbouwt zijn reactie op vragen van het publiek met argumenten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Betrouwbaarheid en deskundigheid uitstralen 	Hij presenteert zichzelf aan het publiek als ter zake kundig, legt zaken duidelijk uit en gebruikt begrijpelijke taal.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beplannen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden					x												x			
6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
6.3	Organiseert materiaal en materieel											x	x					x		x	

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker land, water en milieu

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.1 werkproces: Plant en verdeelt werkzaamheden			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel. Hiertoe overlegt hij met de voorman/ondernemer. Hij verdeelt de werkzaamheden. Hij houdt hierbij rekening met de kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden. Hij past deze planning indien nodig aan. De vakbekwaam medewerker land, water en milieu doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Een planning waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Mensen en middelen organiseren 	Hij maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel en houdt bij het plannen rekening met kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden en past indien nodig de gemaakte planning aan, zodat er een planning is waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen van bestek en tekeningen • Plannen • Terugkoppelen van informatie
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken 	Hij overlegt tijdig over de op te stellen planning en een eventuele aanpassing van de planning zodat er een goede planning ligt waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden**6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden en werkt zelf mee. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers. De vakbekwaam medewerker land, water en milie doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze uitgevoerd moeten worden. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Instructies en aanwijzingen geven • Functioneren van mensen controleren • Richting geven	Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken dienen te worden uitgevoerd zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is. Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert hij de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief wordt gewerkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Actief luisteren • Controleren werkzaamheden • Demonstreren in de praktijk • Duidelijk uitleg geven • Enthousiasmeren • Gebruiken communicatiemiddelen • Hanteren van principes van duurzaam ondernemen • Informeren medewerkers • Kennis en toepassen van begeleidingsmethoden • Kennis en toepassen van feedbackmethoden • Kennis en toepassen van gesprekstechnieken • Kennis van de doelgroep • Kennis van kwaliteitsnormen • Kennis van productiviteitsnormen
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert de medewerkers en zorgt ervoor dat ze met enthousiasme en een positieve instelling werken zodat opgestelde doelstellingen worden gehaald.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied			
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken Bevorderen van de teamgeest 	Hij overlegt over de te nemen maatregelen met zijn leidinggevende als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van medewerkers in zijn directe omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen aangepakt moeten worden en beantwoordt adequaat vragen over het vakspecialisme.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.3 werkproces: Organiseert materiaal en materieel			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker land, water en milieu organiseert de tijdige beschikbaarheid van materiaal en materieel. Hij bestelt, reserveert/roept af machines, materieel, plantmateriaal en overige materialen en zorgt voor een tijdige levering op het werk.		
Gewenst resultaat	Materieel en materiaal is op tijd op de werkplek beschikbaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het reserveren en bestellen van materieel en materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van materieel en materiaal Kennis van opeenvolging van werkzaamheden Kennis van planningssystemen Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij bepaalt welk materieel en materiaal nodig is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en zorgt dat ze gebruiksklaar zijn en onderhouden worden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Mensen en middelen organiseren 	Hij stelt vast welk materieel en materiaal op welk moment nodig is om het werk uit te kunnen voeren en regelt het, zodat het werk doorgang kan vinden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij toont inzicht in het verloop van de werkzaamheden en regelt alles zodanig, dat het materieel en materiaal op het juiste moment beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

2.5 Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving		Competenties																								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																										
2.1	Voert bodemverbetering uit																									
2.2	Onderhoudt riolerings- en/of waterafvoersystemen																									
2.3	Onderhoudt water(partijen)				X						X	X								X						
2.4	Onderhoudt verhardingen				X						X	X								X						
2.5	Onderhoudt bouwkundige elementen																									
2.6	Onderhoudt technische voorzieningen																									
2.7	Onderhoudt groen				X						X	X								X						
2.8	Onderhoudt gebouwen en voorzieningen				X						X	X								X						
2.9	Laat de werkomgeving verzorgd achter				X					X	X	X								X						

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf onderhoudt water(partijen), zwembaden, sloten en/of oevers. Hij neemt watermonsters, schoont de water(partijen) en sloten op, voert restmateriaal af en herstelt taluds en oevers. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens opdracht. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken. Tijdens de werkzaamheden houdt hij rekening met de aanwezigheid van gasten.		
Gewenst resultaat	Het onderhoud aan water(partijen) is vakkundig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het onderhoud aan water(partijen) en past de veiligheidsvoorschriften toe zodat het werk veilig en verantwoord is uitgevoerd. Hij houdt rekening met de aanwezigheid van gasten.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van flora en fauna • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van water(partijen) op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat schade en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.3 werkproces: Onderhoudt water(partijen)

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhouden van water(partijen) soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert accuraat het onderhoud aan water(partijen) uit.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf maakt machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan aan de omstandigheden. Hij onderhoudt (half)verhardingen, wegen en paden volgens opdracht. Hij plaatst afzettingen, voert regulier onderhoud en eenvoudig herstelwerk uit. Hij reinigt de verhardingen. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken. Tijdens de werkzaamheden houdt hij rekening met de aanwezigheid van gasten.		
Gewenst resultaat	De (half)verhardingen zijn vakkundig onderhouden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij onderhoud aan (half)verhardingen en past de veiligheidsvoorschriften toe. Hij houdt rekening met de aanwezigheid van gasten.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de bodem en grondsoorten • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veilig werken langs de weg • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Kwaliteit leveren • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
------------------------------------	---	--	--

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.4 werkproces: Onderhoudt verhardingen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van (half)verhardingen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat geen gebreken aan materieel ontstaan en geen materiaal wordt verspild.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan (half)verharding soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert het onderhoud snel en accuraat uit zodat de (half)verharding binnen de gestelde tijd is onderhouden en voldoet aan de gestelde eisen. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.7 werkproces: Onderhoudt groen			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf maakt machines en werktuigen gebruiksklaar en/of past ze aan aan de omstandigheden. Hij onderhoudt buitenbeplanting en interieurbeplanting. Hij vervangt waar nodig beplanting. Hij neemt maatregelen om de groeiomstandigheden te optimaliseren. Hij snoeit beplanting, zet beplanting af en geeft water en verwerkt snoeiafval. Hij onderhoudt bermen, gras- en sportvelden. Hij maait en voert het maaisel af. Hij verwijdert bomen. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens opdracht. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken. Tijdens de werkzaamheden houdt hij rekening met de aanwezigheid van gasten.		
Gewenst resultaat	Het groenonderhoud is correct en vakkundig uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.7 werkproces: Onderhoudt groen

Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> • Werken conform veiligheidsvoorschriften • Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het onderhouden van groen en past de veiligheidsvoorschriften toe. Hij houdt rekening met de aanwezigheid van gasten.	<ul style="list-style-type: none"> • Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen • Hanteren van correct taalgebruik • Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen • Inzetten van materieel • Kennis en toepassen van verschillende werkmethoden en technieken • Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels • Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen • Kennis van relevante wet- en regelgeving • Kennis van vaktermen • Kennis van veiligheidsvoorschriften • Plantenkennis • Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving • Verwerken van materialen • Werken volgens gebruikelijke werkvolgorde
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen 	Hij gebruikt materiaal en materieel bij het onderhouden van het groen op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat het materieel op de juiste wijze wordt ingezet en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving**2.7 werkproces: Onderhoudt groen**

Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan het groen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden • Vakspecifieke fysieke kwaliteiten tonen	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert volgens bestek de voorkomende werkzaamheden uit zodat het groen is onderhouden en het afvalmateriaal is afgevoerd. Hij verricht op arbotechnisch verantwoorde wijze fysieke inspanning.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.8 werkproces: Onderhoudt gebouwen en voorzieningen			
Omschrijving	<P>De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf onderhoudt gebouwen en (technische) voorzieningen. Hij voert reparaties uit en verhelpt kleine storingen. Hij voert onderhoud uit aan gebouwen en voorzieningen en maakt ze schoon. Hij voert zijn werkzaamheden uit volgens opdracht, regels en/of wetgeving. Hij signaleert en meldt beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel en meldt onvoorziene zaken. Tijdens de werkzaamheden houdt hij rekening met de aanwezigheid van gasten.</P>		
Gewenst resultaat	De gebouwen en voorzieningen zijn onderhouden en gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het onderhouden van gebouwen en voorzieningen en past de veiligheidsvoorschriften toe. Hij houdt rekening met de aanwezigheid van gasten.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van veiligheidsvoorschriften Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Vakspecifieke kennis voor het onderhouden van bouwkundige elementen

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.8 werkproces: Onderhoudt gebouwen en voorzieningen

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doelmatig gebruiken • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij gebruikt materiaal en materieel op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig en netjes mee om, zodat het materieel op de juiste wijze wordt ingezet en verspilling wordt voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het onderhoud aan gebouwen en voorzieningen soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt onvoorziene zaken en beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij maakt, op basis van vaktechnisch inzicht, het materieel gebruiksklaar en voert de voorkomende werkzaamheden uit zodat de gebouwen en voorzieningen goed zijn onderhouden en gebruiksklaar zijn voor de gasten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving			
2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf laat de werkomgeving verzorgd achter. Hij controleert de werkzaamheden samen met de leidinggevende. Hij verwijdert het vrijgekomen materiaal. Hij verzamelt het materiaal, scheidt het en voert het af. Hij slaat de vrijgekomen afvalstoffen op. Hij controleert de omgeving. Hij registreert gevraagde gegevens en noteert tijdens de oplevering aandachtspunten en draagt zorg voor de afhandeling daarvan. De vakbekwaam medewerker laat na gebruik machines, werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.		
Gewenst resultaat	De werkomgeving is verzorgd en opgeruimd achtergelaten. Het materieel is gebruiksklaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij vult registratieformulieren leesbaar, correct en zorgvuldig in zodat de gevraagde gegevens kunnen worden verwerkt.	<ul style="list-style-type: none"> Bedienen van machines en hanteren van gereedschappen Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Inzicht in werkzaamheden Kennis en toepassen van onderhoud aan materieel en handgereedschappen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materialen, materieel en (hand)gereedschappen Kennis van registratiesysteem Kennis van relevante wet- en regelgeving Kennis van restmateriaal Kennis van vaktermen Rapporteren Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Verantwoord afvoeren van restmateriaal Verwerken van restmateriaal
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het afronden van de werkzaamheden en past de veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 2 Voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving

2.9 werkproces: Laat de werkomgeving verzorgd achter

Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Materialen en middelen doeltreffend gebruiken • Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij laat machines werktuigen, gereedschappen en apparatuur gebruiksklaar achter.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Proactief informeren • Aanpassen aan de groep	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het opruimen van de werkomgeving soepel verloopt en overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen. Hij meldt gebreken, onvoorziene zaken, beschadigingen en afwijkingen aan materiaal en materieel zodat de leidinggevende hiervan op de hoogte is.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden • Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij controleert de werkzaamheden en verwerkt op basis van vaktechnisch inzicht het restmateriaal en voert dit af zodat het terrein opgeruimd en verzorgd wordt achtergelaten.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
5.1	Voert gastheerschap uit		x			x	x			x									x		x
5.2	Signaleert en handelt klachten af					x					x	x								x	
5.3	Grijpt in bij calamiteiten en ongelukken					x						x								x	
5.4	Begeleidt activiteiten					x						x								x	

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten			
5.1 werkproces: Voert gastheerschap uit			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf voert gastheerschap uit volgens de op het bedrijf geldende regels en procedures waarbij hij onbevooroordeeld, open, klantvriendelijk en behulpzaam gasten benadert. Hij informeert de gasten over de huisregels, de voorzieningen op het terrein, de recreatiemogelijkheden in de omgeving, beantwoordt vragen en verwijst door bij complexe vragen. De vakbekwaam medewerker spreekt gasten aan op ongewenst gedrag.		
Gewenst resultaat	De gasten zijn goed geïnformeerd en hebben op een correcte wijze antwoord gekregen op hun vragen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies en aanwijzingen geven 	Hij informeert de gasten over de huisregels, de voorzieningen op het terrein en spreekt hen aan op ongewenst gedrag zodat de gasten zijn geïnformeerd en weten wat van hen wordt verwacht.	<ul style="list-style-type: none"> Actief luisteren Compromissen sluiten Creatief denken Helder en correct taalgebruik Kennis en toepassen van communicatietechnieken Kennis en toepassen van sociale vaardigheden Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van groepsgedrag Kennis van verschillende culturen Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Integer handelen Verschillen tussen mensen respecteren 	Hij handelt onbevooroordeeld in contact met gasten tijdens het uitvoeren van gastheerschap en toont zich eerlijk en betrouwbaar, zodat elke gast zich rechtvaardig behandeld voelt.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de voor het bedrijf geldende regels en procedures op, zodat gasten dezelfde informatie ontvangen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten			
5.1 werkproces: Voert gastheerschap uit			
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • Behoeften en verwachtingen achterhalen • Aansluiten bij behoeften en verwachtingen • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	Hij gedraagt zich bij alle werkzaamheden in eerste plaats als gastheer, zodat de klant zich gastvrij benaderd voelt.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijk uitleggen en toelichten 	Hij legt de informatie op een begrijpelijke en correcte manier uit zodat de boodschap of informatie goed is overgekomen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen 	Hij overlegt tijdig en regelmatig met andere betrokkenen.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten			
5.2 werkproces: Signaleert en handelt klachten af			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf signaleert en ontvangt klachten van gasten. Hij schat de ernst in van de klachten en onderzoekt de oorzaak van de klachten. Hij gaat na op welke wijze de klachten kunnen worden opgelost en bepaalt op welke wijze de klachten worden afgehandeld. Klachten handelt hij af volgens de klachtenprocedure en administreert deze in het systeem. Complexe klachten neemt hij aan en speelt hij door aan de leidinggevende.		
Gewenst resultaat	De klachten zijn naar tevredenheid van de klanten en volgens de klachtenprocedure afgehandeld.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	Hij registreert alle benodigde klachtengegevens accuraat en administreert deze nauwkeurig in het systeem zodat de klachten volgens de klachtenprocedure worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Hanteren van correct taalgebruik Kennis en toepassen van communicatietechnieken Kennis van de klachtenprocedures Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van registratiesysteem Rapporteren
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij hanteert de voorgeschreven klachtenprocedure voor een eenduidige afhandeling van klachten.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen 	Hij overlegt tijdig met collega's, maakt melding van klachten en zorgt bij het overdragen van klachten dat collega's goed zijn geïnformeerd, zodat de klachten zo effectief mogelijk kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij signaleert klachten en schat de ernst in van de klachten zodat de klachten op een passende manier kunnen worden afgehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten**5.3 werkproces: Grijpt in bij calamiteiten en ongelukken**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf grijpt in bij calamiteiten en ongelukken. Hij verleent eerste hulp en waarschuwt de leidinggevende. Vervolgens neemt hij noodzakelijke maatregelen voor de veiligheid van de gasten en omgeving.		
Gewenst resultaat	De vakbekwaam medewerker heeft gehandeld volgens de op het bedrijf geldende voorschriften.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures	Hij grijpt in bij calamiteiten en ongelukken en past de voor het bedrijf geldende regels en voorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Hanteren van correct taalgebruik Hanteren van persoonlijke beschermingsmiddelen Kennis en toepassen van EHBO Kennis van calamiteitenplan Kennis van relevante wet- en regelgeving Snel en accuraat handelen Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Proactief informeren	Hij waarschuwt de leidinggevende bij calamiteiten zodat deskundig wordt gehandeld.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij verleent snel en accuraat (eerste) hulp op basis van vakkundig inzicht en neemt noodzakelijke maatregelen voor de veiligheid van gasten en omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 5 Draagt zorg voor gasten			
5.4 werkproces: Begeleidt activiteiten			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf begeleidt activiteiten. Hij zet materialen klaar voor de activiteiten. Hij begeleidt en houdt toezicht tijdens de activiteiten. Hij neemt de materialen na afloop in en controleert ze. Hij verricht onderhoud hieraan.		
Gewenst resultaat	De juiste materialen zijn klaargezet, na afloop gecontroleerd en verkeren in goede staat. De activiteiten zijn onder toezicht uitgevoerd.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken conform voorgeschreven procedures 	Hij volgt de procedures bij het assisteren bij activiteiten en het toezicht houden en past de voor het bedrijf geldende regels en veiligheidsvoorschriften toe.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis en toepassen van EHBO Kennis en toepassen van onderhoud aan materieel en handgereedschappen Kennis van de maatschappelijk geldende normen en regels Kennis van materieel en materiaal Kennis van relevante wet- en regelgeving Toepassen van de bedrijfsrichtlijnen/procedures/ wet- en regelgeving Toepassen van materieel en materiaal
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen 	Hij stelt zich zo op, dat de samenwerking met collega's tijdens het assisteren soepel verloopt en overlegt tijdig met andere betrokkenen.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	Hij verricht op basis van vaktechnisch inzicht bedreven en accuraat eenvoudig onderhoud aan attributen zodat deze veilig zijn en voor gebruik geschikt.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

Proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden		Competenties																			
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen
Werkprocessen																					
6.1	Plant en verdeelt werkzaamheden					x												x			
6.2	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied		x	x		x						x									
6.3	Organiseert materiaal en materieel											x	x					x		x	

Betekenis van de kerntaak voor deze uitstroom

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze uitstroom. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden

6.1 werkproces: Plant en verdeelt werkzaamheden

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel. Hiertoe overlegt hij met de voorman/ondernemer. Hij verdeelt de werkzaamheden. Hij houdt hierbij rekening met de kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden. Hij past deze planning indien nodig aan.		
Gewenst resultaat	Een planning waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Mensen en middelen organiseren 	Hij maakt een planning voor de inzet van materieel en personeel en houdt bij het plannen rekening met kwaliteiten en (ontplooiings)wensen van medewerkers, de beschikbare middelen en actuele ontwikkelingen met betrekking tot de werkzaamheden en past indien nodig de gemaakte planning aan, zodat er een planning is waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers en omstandigheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen van bestek en tekeningen • Plannen
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemmen • Aanpassen aan de groep 	Hij overlegt tijdig over de op te stellen planning en een eventuele aanpassing van de planning zodat er een goede planning ligt waarin de te verrichten werkzaamheden zijn afgestemd op de medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied			
Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf begeleidt de medewerkers bij het uitvoeren van de dagelijkse vaktechnische werkzaamheden en werkt zelf mee. Waar nodig geeft hij instructie en uitleg en lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid en milieu. Hij motiveert en stimuleert medewerkers. De vakbekwaam medewerker doet dit in overleg met zijn leidinggevende en binnen zijn verantwoordelijkheid.		
Gewenst resultaat	Medewerkers weten welke taken ze moeten uitvoeren en hoe deze uitgevoerd moeten worden. Medewerkers werken conform opdracht, voorschriften, procedures en heersende waarden en normen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> Instructies en aanwijzingen geven Functioneren van mensen controleren Richting geven 	Hij geeft duidelijke instructies en aanwijzingen over hoe taken uitgevoerd dienen te worden zodat de medewerkers weten wat de doelen zijn en wat ieders rol is. Daarnaast houdt hij in de gaten of de medewerkers functioneren volgens de gemaakte afspraken, procedures en richtlijnen en corrigeert de medewerkers indien nodig, zodat efficiënt en effectief gewerkt wordt.	<ul style="list-style-type: none"> Actief luisteren Controleren werkzaamheden Demonstreren in de praktijk Duidelijk uitleg geven Enthousiasmeren Gebruiken communicatiemiddelen Hanteren van principes van duurzaam ondernemen Informerende medewerkers Instrueren van medewerkers Kennis en toepassen van begeleidingsmethoden Kennis en toepassen van feedbackmethoden Kennis en toepassen van gesprekstechnieken Kennis van de doelgroep Kennis van kwaliteitsnormen Kennis van productiviteitsnormen Sociale vaardigheden

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden			
6.2 werkproces: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied			
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveren 	Hij lost problemen in de directe werkomgeving op, motiveert de medewerkers en zorgt ervoor dat ze met enthousiasme en een positieve instelling werken zodat opgestelde doelstellingen worden gehaald.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Bevorderen van de teamgeest 	Hij overlegt over de te nemen maatregelen met zijn leidinggevende als hij niet tevreden is over de houding en het gedrag van medewerkers in zijn directe omgeving.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise delen 	Hij draagt kennis en expertise op begrijpelijke wijze aan anderen over, toont in de praktijk hoe dingen moeten worden aangepakt en beantwoordt adequaat vragen over het vakspecialisme.	<ul style="list-style-type: none"> • Zie de eerste competentie van dit werkproces

Kerntaak 6 Organiseert en begeleidt werkzaamheden**6.3 werkproces: Organiseert materiaal en materieel**

Omschrijving	De vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf organiseert de tijdige beschikbaarheid van materiaal en materieel. Hij bestelt, reserveert/roept af machines, materieel, plantmateriaal en overige materialen en zorgt voor een tijdige levering op het werk.		
Gewenst resultaat	Materieel en materiaal is tijdig op de werkplek beschikbaar.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures	Hij volgt de procedure bij het reserveren en bestellen van materieel en materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> Handelen conform bedrijfsrichtlijnen/procedure/wet- en regelgeving Kennis van materieel en materiaal Kennis van opeenvolging van werkzaamheden Kennis van planningssystemen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen Goed zorgdragen voor materialen en middelen	Hij bepaalt welk materieel en materiaal benodigd is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, controleert zonodig de werking en zorgt dat ze gebruiksklaar zijn en onderhouden worden.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten plannen Mensen en middelen organiseren	Hij stelt vast welk materieel en materiaal nodig is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren en zorgt dat ze gebruiksklaar zijn.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden	Hij toont inzicht in het verloop van de werkzaamheden en regelt alles zodanig dat het materieel en materiaal op het juiste moment beschikbaar is.	<ul style="list-style-type: none"> Zie de eerste competentie van dit werkproces

3. Certificeerbare eenheden

In dit dossier zijn geen certificeerbare eenheden opgenomen.

Deel D: Verantwoording

1. Inleiding

De verantwoording bij het kwalificatiedossier heeft tot doel de ontwikkeling van het kwalificatiedossier toe te lichten en te verantwoorden.

Het is een verantwoording van de stappen die zijn gezet bij het opstellen van het kwalificatiedossier zodat voor derden de procesgang transparant is. Het is een toelichting op de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de kwalificaties, zodat voor gebruikers inzichtelijk is wat wel en niet in het kwalificatiedossier is opgenomen en waarom die keuzes zijn gemaakt. Het is een vooruitblik op het ontwikkelingsperspectief van de kwalificaties in het licht van de dynamiek op de arbeidsmarkt en de dynamiek in de relaties tussen opleidingsinstellingen en behoeften van het bedrijfsleven.

Het Verantwoordingsdocument is van en voor de gebruikers. De verantwoording helpt het beroepsonderwijs keuzes te maken bij de inrichting van het onderwijs, de inhoud van de beroepspraktijkvorming en de examinering. Voor het bedrijfsleven wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen hun 'eigen' beroepscompetentieprofiel en het uiteindelijke kwalificatiedossier. Daarbij zijn twee vertaalslagen aan de orde:

- de selectie van een, respectievelijk het verwant verklaren van meerdere beroepscompetentieprofielen
- de vertaling van vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar beginnend beroepsbeoefenaar met inachtneming van de wettelijke beroepsvereisten

De verantwoording bestaat uit twee delen:

- Proces- en inhoudsinformatie
- Ontwikkel- en onderhoudsinformatie

In Proces- en inhoudsinformatie staat reflectie op het ontwikkelingsproces van het kwalificatiedossier centraal. Belangrijke thema's zijn wie in welke hoedanigheid betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het kwalificatiedossier en welke onderwerpen en discussies aan de orde waren. In de Ontwikkel- en onderhoudsinformatie geven de betrokken partijen aan welke agenda voor de toekomst uit het overleg en de discussiepunten tussen alle partijen tijdens het tot stand komen van het kwalificatiedossier naar voren zijn gekomen.

2. Proces- en inhoudsinformatie

2.1 Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Natuur en groene ruimte 3 is ontwikkeld door Aequor, afdeling Ontwikkeling en Innovatie. Voortdurend zijn bij het ontwikkelproces inhoudsdeskundigen uit het bedrijfsleven betrokken.

Binnen Aequor vormen de vertegenwoordigers van bedrijfsleven en vakbonden de bedrijfseenheid. In de bedrijfseenheid Groene Ruimte zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd: VHG (Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners), Staatsbosbeheer, Bosschap, Natuurmonumenten, RECRON (Vereniging van Recreatieondernemers Nederland), Unie van Waterschappen, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Vereniging Stadswerk Nederland en FNV Bondgenoten (Federatie Nederlandse Vakbeweging). Vertegenwoordigers van de bedrijfseenheid vormen samen met onderwijsvertegenwoordigers de Sectorcommissie. Waar nodig en gewenst zijn voor specifieke vragen extra deskundigen bevraagd.

Het dossier is tevens voorgelegd aan de Paritaire commissie die bestaat uit vertegenwoordigers van onderwijs (Aoc Raad, IPC, Groene hogescholen en het vmbo), werkgevers en werknemers. In totaal bestaat de commissie uit 20 leden.

2.2 Verwantschap

Aan het kwalificatieprofiel Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving liggen de volgende beroepscompetentieprofielen ten grondslag:

- Vakbekwaam medewerker hoveniersbedrijf
- Vakbekwaam medewerker groenvoorziening
- Vakbekwaam medewerker land, water en milieutechniek
- Vakbekwaam medewerker bos- en natuurbeheer
- Vakbekwaam groentechnisch medewerker recreatiebedrijf

Deze profielen zijn samengevoegd in één kwalificatiedossier, omdat bij vergelijking van de beroepscompetentieprofielen brede overeenkomsten zijn gevonden in de beroepsuitoefening van de verschillende beroepsbeoefenaren. De verwantschap van deze profielen kenmerkt zich in de overeenkomstige beschrijvingen van kerntaken en beroepscompetenties.

De onderliggende beroepscompetentieprofielen geven inhoudelijke verwantschap op hetzelfde niveau weer. De kerntaken 'verricht werkzaamheden bij aanleg en onderhoud natuur en leefomgeving' en 'verzorgt de planning en de aansturing van de dagelijkse werkzaamheden' zijn gedeeld. Hiermee is de kern van het beroep gedeeld. De kern wordt pas specifiek in een bepaalde beroepscontext.

Hoewel de onderliggende beroepen ook zijn te herkennen op een lager niveau is niet gekozen voor verticale clustering. De achterban van bedrijfsleven en onderwijs heeft gekozen voor een horizontale clustering met 5 uitstromen. De beroepsuitoefening van een vakbekwaam medewerker is binnen de 5 contexten dusdanig verschillend dat samenvoeging van meerdere uitstromen niet mogelijk is. Door samenvoeging van uitstromen zouden essentiële onderdelen niet geborgd kunnen worden door inkleuring van de context. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de beheersaspecten bij de uitstromen Bos- en natuurbeheer en Land, water en milieutechniek. Daarnaast hecht de achterban veel waarde aan de ruimte die deze horizontale clustering biedt voor het doorstromen naar andere beroepen. Door het clusteren van deze beroepscompetentieprofielen in één kwalificatiedossier is in uitvoerende zin voor het onderwijs een brede opleidingsmogelijkheid gecreëerd. De civiele waarde voor deze brede basis en de specialiserende uitstroom, is herkenbaar in de beroepspraktijk.

2.3 Vertaling beroepscompetentieprofielen in kwalificatiedossier

Om te komen van de beschreven beroepscompetentieprofielen naar de beschrijving in dit kwalificatiedossier is een tweetal vertaalslagen aan de orde:

- herformulering van de beroepsbeschrijving, kerntaken, kernopgaven en beroepscompetenties;
- vertaling van de in het beroepscompetentieprofiel beschreven vakvolwassen beroepsbeoefenaar naar de in het kwalificatiedossier beschreven startend beroepsbeoefenaar.

Herformulering

Er is een vergelijkende analyse gemaakt van de onderliggende beroepscompetentieprofielen op basis van de algemene beroepsbeschrijving, de kerntaken, kernopgaven en beroepscompetenties. De kerntaken, kernopgaven en beroepscompetenties zijn zodanig beschreven dat ze aansluiten bij de diverse beroepscontexten. Door de bedrijfseenheid groene ruimte is al in een vroeg stadium aangegeven dat de beroepsuitoefening van de verschillende onderscheiden beroepen veel raakvlakken kent. De beroepscompetentieprofielen voor de verschillende beroepen zijn daarom gelijktijdig ontwikkeld en in formuleringen al zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Er hoefde derhalve slechts in beperkte mate een herformulering plaats te vinden.

De kerntaak 'verricht werkzaamheden bij aanleg en onderhoud van natuur en leefomgeving' is in het dossier terug te vinden in de kerntaken 'voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving' en 'voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving'. De kerntaak 'verzorgt planning en aansturing van de dagelijkse werkzaamheden' is terug te vinden in 'organiseert en begeleidt werkzaamheden'. De kerntaak verricht werkzaamheden in bos- en natuurterreinen' is terug te vinden in de kerntaak 'voert beheerswerkzaamheden uit in bos-, natuur en landelijk gebied'. Aspecten die te maken hebben met de omgang met publiek en omstanders zijn in het kwalificatiedossier samengevoegd tot de kerntaak 'draagt zorg voor publiek en omstanders'. Voor de vakbekwaam groentechnisch medewerker recreatie geldt dat specifieke beroepsaspecten zijn samengevoegd in de kerntaak 'draagt zorg voor gasten'.

Voor de vakbekwaam medewerker land, water en milieu geldt dat de kerntaken 'voert milieuonderzoek uit' en 'verricht werkzaamheden bij de aanleg en onderhoud van cultuurtechnische en civieltechnische voorzieningen' zijn ondergebracht in de kerntaken 'voert aanlegwerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving', 'voert onderhoudswerkzaamheden uit in natuur en leefomgeving' en 'voert beheerswerkzaamheden uit in bos-, natuur en landelijk gebied'. Hierbij is wel duidelijk de vertaalslag gemaakt naar startend beroepsbeoefenaar.

Door het gebruik van de gestandaardiseerde competentielijst voor de landelijke kwalificatiestructuur zijn de competenties in het kwalificatiedossier in andere woorden geformuleerd dan in de beroepscompetentieprofielen. Hoewel in een andere formulering is alle informatie uit de beroepscompetentieprofielen terug te vinden in het kwalificatiedossier.

Vertaalslag naar startend beroepsbeoefenaar

Het beroepscompetentieprofiel geeft een beschrijving van het beroep en de competenties van een vakvolwassen beroepsbeoefenaar. Deze heeft naast de benodigde vakvaardigheden ook inzicht en routine ontwikkeld in zijn beroep. Het kwalificatiedossier geeft een beschrijving van de beroepscontext en competenties van de startend beroepsbeoefenaar. Hij voldoet aan de eisen die de branche stelt aan een beginner op de arbeidsmarkt. Het verschil tussen het beroepscompetentieprofiel en het kwalificatiedossier is vooral gelegen in verschillen in complexiteit, verantwoordelijkheid, inzicht en zelfstandigheid. Over het algemeen zal de mate van complexiteit, verantwoordelijkheid (beslissingsbevoegdheid), inzicht en zelfstandigheid zijn afgezwakt in het kwalificatiedossier ten opzichte van het beroepscompetentieprofiel. Op deze manier kan de onderwijsdeelnemer een basis leggen waarop hij kan doorgroeien naar vakvolwassenheid.

Bij de vertaling is met name gekeken naar situaties waarin overleg met de leidinggevende nodig is. In de werkprocessen is aandacht geschonken aan overleg over de werkzaamheden met de leidinggevende. Ook is aandacht besteed aan de momenten waarop de startend beroepsbeoefenaar hulp zou moeten inschakelen.

2.4 Discussiepunten

Werkwijze Aequor

In het proces om te komen tot een kwalificatiedossier en de beoordeling daarvan dient onderscheid gemaakt te worden naar de vorm, de inhoud en het proces van de totstandkoming.

Om tot een valide inhoud van de te beschrijven kwalificatie te komen, heeft de Paritaire commissie de ontwikkeling van het kwalificatiedossier gedelegeerd aan de sectorcommissies en de ontwikkelaars. De Paritaire commissie zal haar aandacht in eerste instantie schenken aan haar toetsende rol met betrekking tot de kwaliteit van het proces van totstandkoming en dus voornamelijk het verantwoordingsdocument bespreken. Daarnaast toetst de Paritaire commissie het dossier op formatvereisten, relevantie voor arbeidsmarkt en maatschappij, doorstroommogelijkheden, herkenbaarheid voor sociale partners, uitvoerbaarheid in het onderwijs en de examenpraktijk, transparantie, duurzaamheid en flexibiliteit. Verwacht mag worden dat de inhoud van het kwalificatieprofiel dat is opgesteld door het team van deskundigen, vervolgens door de Paritaire commissie gevalideerd zal worden na een globale toetsing.

Discussies met betrekking tot de inhoud van het kwalificatiedossier worden gevoerd in de sectorcommissie en kunnen dus voor elk kwalificatiedossier verschillend zijn. Discussies met betrekking tot de structuur, interne (Aequor) eisen en de formatvereisten worden gevoerd in de Paritaire commissie en zijn voor het merendeel gelijk voor elk dossier.

Discussiepunten

Tijdens de vergaderingen van de Paritaire commissie zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest.

Examenpraktijk

De wijze van examineren binnen het competentiegericht leren en opleiden en het beoordelen van EVC schuiven steeds meer in elkaar. Vanuit de Sectorcommissie voeding wordt aangedrongen op het aanwijzen van certificeerbare eenheden in de kwalificatiedossiers ter ondersteuning van een EVC-traject. Vanuit de Paritaire commissie is aangegeven dat certificeerbare eenheden onderwijskundig in tegenspraak kunnen zijn met het principe van competentiegericht leren en opleiden. Een portfolio heeft in die visie dezelfde bewijskracht als certificeerbare eenheden. De Paritaire commissie besluit voorlopig geen certificeerbare eenheden aan te wijzen en de mogelijkheden van certificeerbare eenheden en portfolio verder te onderzoeken.

Kernopgaven

In het nieuwe format zijn de kernopgaven en beroepsdilemma's niet meer apart opgenomen. De Paritaire commissie spreekt haar zorg hierover uit en is van mening dat ze essentieel zijn en extra aandacht moeten krijgen bij de invulling van het format. De Paritaire commissie besluit dat geprobeerd moet worden kernopgaven en beroepsdilemma's zo veel mogelijk in het huidige format te integreren.

Domeindiscussie/naamgeving

Binnen de bedrijven van de sector voedsel en leefomgeving vindt een verbreding van werkzaamheden plaats. Grenzen tussen sectoren en beroepen vervagen en nieuwe beroepen ontstaan op het snijvlak van de traditionele sectoren. Vanuit dit gegeven heeft de discussie over de naamgeving van de kwalificatiedossiers plaatsgevonden. Namen voor kwalificatiedossiers dienen een duurzaam karakter te hebben en mogelijkheden te bieden tot verbreding binnen de grenzen van de sector. Vanuit de onderwijsgeleding wordt aangedrongen om niet sec te kijken naar de differentiaties maar naar de totale samenhang en consistentie binnen de veranderende domeinen van de sector voedsel en leefomgeving. Voor het bedrijfsleven speelt daarnaast nog de herkenbaarheid van de naam een grote rol. De naamgeving van de kwalificatiedossiers is tot stand gekomen rekening houdend met de bovengenoemd punten.

Uitstromen

De Paritaire commissie heeft haar zorg uitgesproken over de keuze voor vijf uitstromen op niveau 3. Een keuze voor twee uitstromen analoog aan natuur en groene ruimte 2 zal de doorstroom binnen de sector ondersteunen. Vanuit de achterban van de sector Groene ruimte is aangedrongen op vijf uitstromen vanwege de verscheidenheid in beroepsuitoefening. De Paritaire commissie heeft aangegeven zich in twee uitstromen te kunnen vinden mits de verscheidenheid tussen de verschillende uitstromen in het dossier duidelijk in alle delen naar voren komt.

Naast de discussiepunten in de Paritaire commissie zijn in de sectorcommissie de volgende inhoudelijke discussies gevoerd:

De bij het dossier behorende uitstromen

Binnen de bedrijfseenheid/sectorcommissie is uitgebreid gediscussieerd over de uitstromen behorende bij het dossier. Hierbij is nadrukkelijk gekeken naar aansluiten met het kwalificatiedossier op niveau 2 en de specifieke beroepsuitoefening in de verschillende subbranches. De bedrijfseenheid/sectorcommissie vindt het belangrijk dat aan de beroepsuitoefening recht wordt gedaan en dat de herkenbaarheid voor het bedrijfsleven groot is. Mede gezien het feit dat specifieke beroepsaspecten niet geborgd kunnen worden met twee uitstromen heeft de bedrijfseenheid/sectorcommissie besloten dat het dossier ontwikkeld wordt met 5 uitstromen. Tijdens het ontwikkelen van het dossier is door zowel de ontwikkelaar als het bedrijfsleven en het onderwijs vertegenwoordigd in de sectorcommissie steeds expliciet aandacht geweest voor de beroepsspecifieke aspecten van de verschillende uitstromen. Om het verschil in vakdeskundigheid tussen de uitstromen duidelijk naar voren te laten komen is gekozen voor extra kerntaken binnen de uitstromen vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en vakbekwaam medewerker land, water en milieu.dossier. Hierbij is nadrukkelijk gekeken naar aansluiten met het kwalificatiedossier op niveau 2 en de specifieke beroepsuitoefening in de verschillende subbranches. De bedrijfseenheid/sectorcommissie vindt het belangrijk dat aan de beroepsuitoefening recht wordt gedaan en dat de herkenbaarheid voor het bedrijfsleven groot is. Mede gezien het feit dat specifieke beroepsaspecten niet geborgd kunnen worden met twee uitstromen heeft de bedrijfseenheid/sectorcommissie besloten dat het dossier ontwikkeld wordt met 5 uitstromen. Tijdens het ontwikkelen van het dossier is door zowel de ontwikkelaar als het bedrijfsleven en het onderwijs vertegenwoordigd in de sectorcommissie steeds expliciet aandacht geweest voor de beroepsspecifieke aspecten van de verschillende uitstromen. Om het verschil in vakdeskundigheid tussen de uitstromen duidelijk naar voren te laten komen is gekozen voor extra kerntaken binnen de uitstromen vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer en vakbekwaam medewerker land, water en milieu.

De reductie van kerntaken

Om de totale breedte van het werkveld goed te kunnen benoemen is voor de huidige kerntaken gekozen. Het beschrijven van de werkprocessen was ondersteunend.

Het bepalen van kruispunten in de matrix en de uitwerking ervan.

Het omgaan met de onderdelen van de competentielijst en het interpreteren ervan, heeft tot discussie geleid; In samenspraak met inhoudsdeskundigen heeft de ontwikkelaar het zichtbare gedrag vertaald naar de gedragsankers en bijbehorende componenten en competenties.

De contextafhankelijkheid van werkprocessen

Er is gekozen voor een gezamenlijk kader waarbij er ruimte is om de omschrijving van de werkprocessen en prestatie-indicatoren een branchespecifieke invulling te geven.

Discussiepunten betreffende aansluiting vmbo en hbo

Deze zullen worden meegenomen bij het onderhoud van de kwalificatie.

2.5 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop het Coördinatiepunt een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde uitstromen, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting onder deze tabel bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving, veranderingen in competentiekeuzes en resultaatveranderingen in prestatie-indicatoren. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen in de uitwerking van deel C vallen hieronder. Bij de toelichting onder deze tabel bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

- De naam van het dossier en de uitstroom is gewijzigd.
- Deze aanpassing is in het gehele dossier doorgevoerd.

Versie	Kwalificatiedossier	Uitstroom	Nieuwe naam dossier	Nieuwe naam uitstroom
2008-2009	Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving	<ul style="list-style-type: none"> - Vakbekwaam medewerker hoveniersbedrijf - Vakbekwaam medewerker groenvoorziening - Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer - Vakbekwaam medewerker land, water en milieutechniek - Vakbekwaam groentechnisch medewerker recreatie 	Natuur en groene ruimte 3	<ul style="list-style-type: none"> - Vakbekwaam hovenier - Vakbekwaam medewerker groenvoorziening - Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer - Vakbekwaam medewerker land, water en milieu - Vakbekwaam medewerker recreatiebedrijf

- Taalfouten en spelfouten zijn in het gehele dossier verbeterd. De inhoud is niet veranderd.
- De matrix rekenen / wiskunde mbo is toegevoegd.
- Vakkennis en vaardigheden zijn per werkproces weergegeven in plaats van per competentie.

3. Ontwikkel- en onderhoudsperspectief

In de onderstaande ontwikkelagenda is aangegeven wat in de paritaire commissie is afgesproken over:

- de termijn waarop het kwalificatiedossier opnieuw wordt bekeken;
- de items die bij het onderhoud van het kwalificatiedossier in elk geval aan de orde zullen komen;
- de wijze waarop informatie uit het kwaliteitszorgsysteem van het kenniscentrum over de tevredenheid van gebruikers van het dossier bij de onderhoudsbeurt wordt betrokken.

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Beroepscompetentieprofielen	Verbetering van de profielen naar aanleiding van arbeidsmarktonderzoek en eventueel aanpassen aan nieuwe format kwalificatiedossiers. Bespreken in de Paritaire commissie	Aequor	Gefaseerd voor alle beroepscompetentie-profielen in de periode van 2009-2013
Onderzoek naar veranderingen in de onderliggende beroepen.	Aanpassen van kwalificatiedossiers en ontwikkelen van nieuwe dossiers als het arbeidsmarktonderzoek daar aanleiding toe geeft. Dit onderzoek en de consequenties ervan worden jaarlijks in de Paritaire commissie geagendeerd. Mogelijke vervolgactie is het afstemmen met andere kenniscentra.	Aequor	Jaarlijks 2009 - 2013
Evaluatiegegevens herkenbaarheid van het dossier op de arbeidsmarkt, uitvoerbaarheid in de onderwijs- en examenpraktijk en transparantie, duurzaamheid en flexibiliteit ervan.	Resultaten van klanttevredenheidsonderzoek en gegevens van de evaluatie van experimenten bespreken in de Paritaire commissie. Resultaten eventueel afstemmen met andere kenniscentra. Dossiers eventueel aanpassen.	Aequor	Jaarlijks 2009 - 2013
Kwaliteitsverbetering kwalificatiedossiers	Naar aanleiding van de bevindingen van het coördinatiepunt kwaliteit van de dossiers verbeteren.	Aequor	2009
Ondernemerschap	Aanpassen werkprocessen over ondernemen aan nieuwe landelijke lijst.	Aequor	2009
Talen	Onderzoek naar gewenste beroepsniveau.	Aequor	2009
Rekenen/wiskunde	Onderzoek naar gewenste beroepsniveau.	Aequor	2009
Wettelijke beroepsvereisten / Europese wetgeving	Onderzoeken of en hoe overige wettelijke vereisten (niet gerelateerd aan een dossier) toch kunnen worden geborgd. Aansluitend hieraan dossier dierenartsassistent aanpassen. Vergelijken Europese wetgeving met dossiereisen Proefdierverzorger en Biotechnicus.	Aequor	2009
Ontwikkelagenda 2010 opstellen	Ontwikkelagenda voor het onderhoud van de kwalificatiestructuur in 2010	Aequor	2009

	opstellen en bespreken in de Paritaire commissie.		
Natuur en gezondheid	Na accorderen beroepscompetentieprofielen dossier(s) schrijven	Aequor	2009
Clustering leefomgeving	Heroverwegen bestaande clustering en eventueel herschrijven dossiers.	Aequor	2009